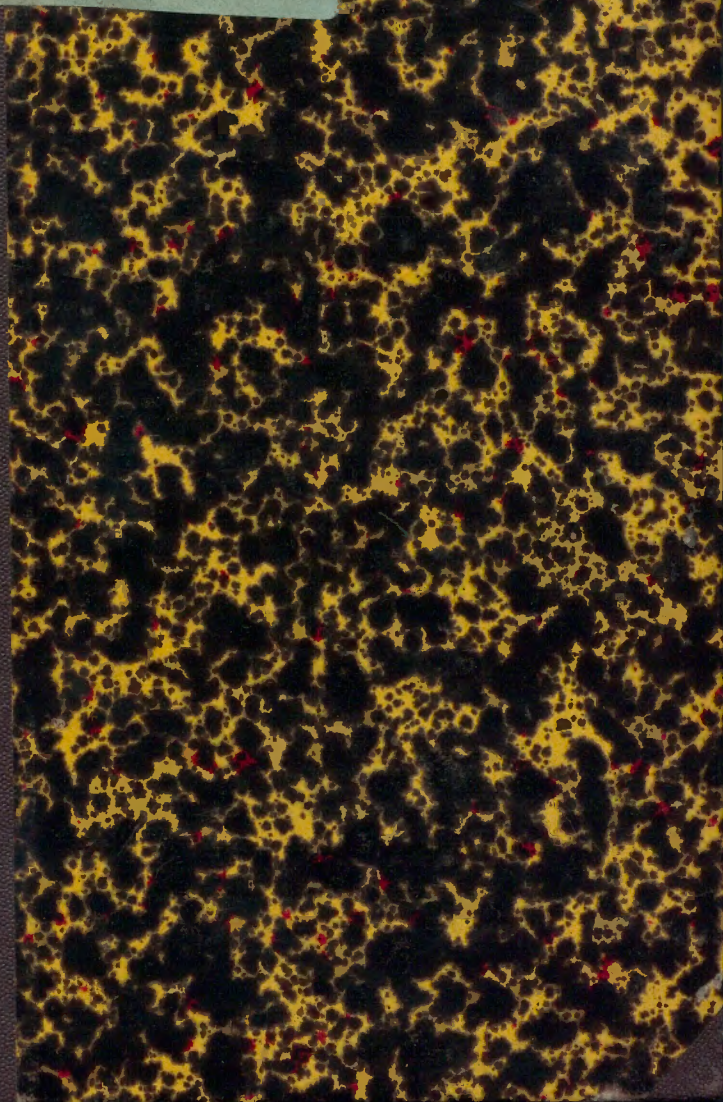
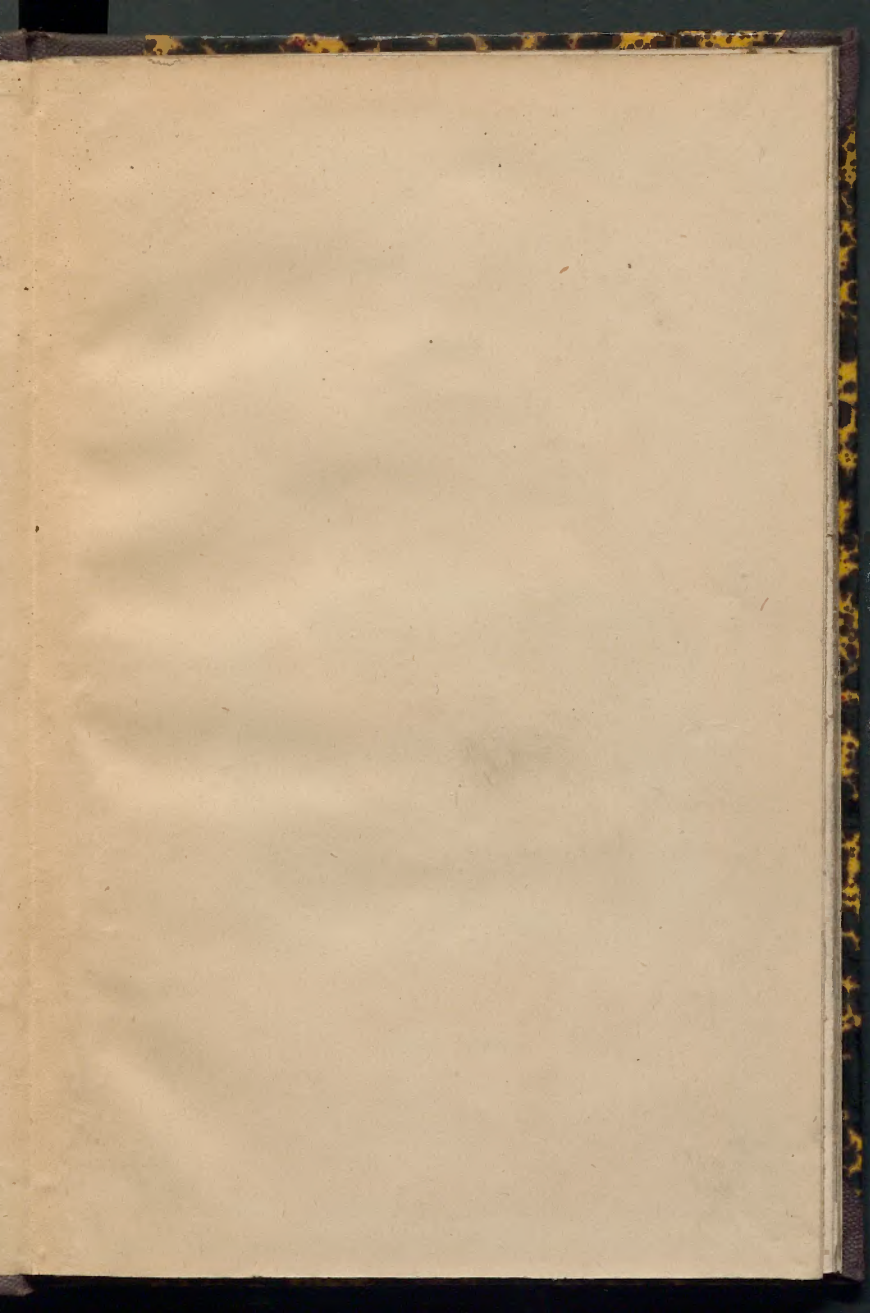

489

m. 489.

W. L. 8a

ԻՆԵՐՆԱԿԱՆ ՏՈՒԹԻՒՆ

ԵԱԽՕՏ

Տառար է'օմիր զա'պիաթընըն իւզէրինէ
պա'ղը մուխթասար թարիֆլէր :

ԻԶՄԻՐՏԵ

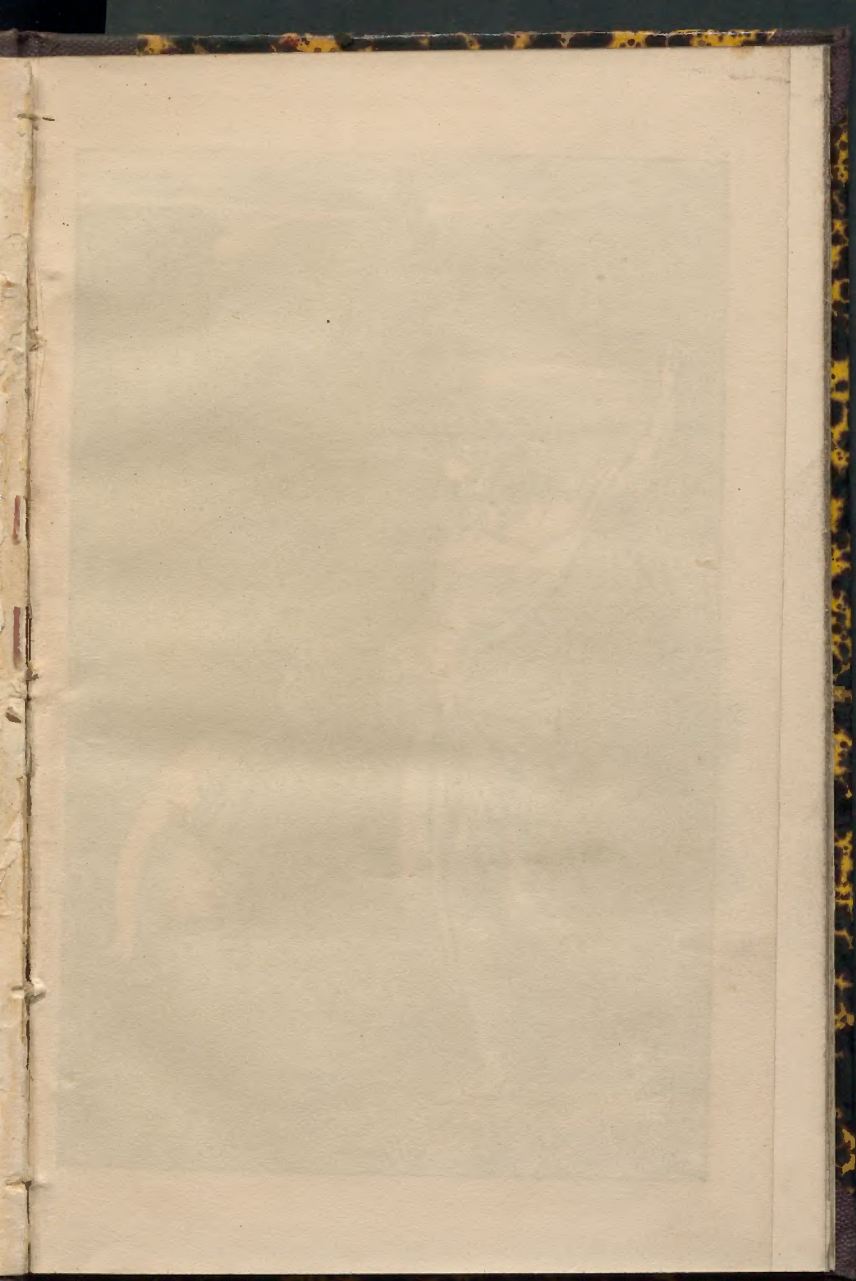
ԿՈՒՆԵԼՄԱՆ ԿՐԻՏԻԹԻՒՆ ԴԱՄԱՆԱՆԵՍԻՆՏԵ

ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՄՈՒԸՏՈՒՐ :

1844

明治三十四年
三月
四月

ԻՆԲԵՊՈՐՏՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԵԱԽՕՏ

Տինաար Էօմիւր դաստիարակներն իւզերինէ

պա՛ղը մուխ թասար թարիֆէր :

ԻԶՄԻՐՏԷ

ԿՈՒՆԵՆՍՈՍ ԿՈՒՅԻԹԻՆ ՊԵՄԵՆԱՆԵՍԻՆՏԷ

ԹԵՂ ՕԼՈՒՍՊՈՒՆՏՈՒՐ

1844 :

Անդէ Կա՛ղէն Էպէն Բագարեան Իեօքէ՛ հէր
Իեշիմեարե Եղ Կաթի Բագարեանէր օլուն:
Ս. Պէր. Ս. 15:

ԲԵՐԵՊԵՇ ՏՈՒԹԻՒՆ

ԳԸՍՄԸ ԷՎԷԵԼ

Սահիճ տինին մուխթասար թա՛րիֆի :

ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

Վուրթուլուշ հագգընտա պա՛զը պաղը վէ
մուհըք իւմիտէրտէն սագընմադ զըմընտա
նասիհաթէր :

ԲԵՐԵՊԵՇ ՏՈՒԹԻԻՆ

ԳԸՍՄԸ ԵՎՎԵԼ

Սահեհ պինին հո-խաասար Լա' րեֆի :

Ղիւմիէ մասլահաթլարըն պաշը տին օլտուղու՝
Հագգ թաալանըն ֆերմանըտըր, վէ չօճուգ-
լուգտան պերու տինէ մէշղուլ օլմագ՝ օնուն հէր
քէստէն մադլուպու տուր : «Գ» է սէնի եարատա-
նը՝ կէնճլիյինին կիւնլէրինտէ խադրընտա դութ,
եաման կիւնլէր կէլմէղտէն, վէ՝ () նլարտան հազզ
էթմէհ՝ տէյէճէյին երլար եագլաշմազտան՝ :
(Սաղ. ԺԷ. 1 :) Լա'նի տէմէք տիր քի՝ կէնճլի-
յինտէ տինէ մուգայէտ օլ, իպթիտա տիգգաթ
էտէճէյին շէյ՝ օլտուն, վէ եիւրէյինտէ իլք եէ-
րի օ զապդ էթսին, զիրա օնալայըդ տըր : Լա'ն էյի
կիւնլէր օլան կէնճլիյինին կիւնլէրինտէ՝ Լա-
հընըն հուզուրունա չըգմաղա հազըրըդ կէօր :
Կէնճ իքէն օնու քէնտինէ տօսթ էթմէյէ չալը-
շըր իքէն, կէօքտէ պիր գապի մէքեան արա. վէ
պունճիլէյին՝ շաղըղըն հէր պիր ախէր սէպէ-
պինէ՝ շու էն ալա սէպէպլէրի՝ եա'նի կէօյտէ օ-
լան փէտէրին գայըրմասընը վէ ինայէթլի՝ Վուր-
թարըճընըն մուհապպէթինի տախի զամմ էյլէ :

() նուն կիպի հիչ պիր վազըթ ստէմ սէջլէմէ-
միշ օլան միւպարէք 'Վուրթարըճըմը՝ սահիհ
ի պատէթքետարըղըն ի գթիզասընը վէ գըյմէթի-
նի՝ մուհապպէթլիճէ պէյան էտէր. «Վ աղըմ օ-
լան շէյ պիր տիր» (Վ ալ. Ժ, 42:) տէր: «() իրա
ստէմէ՝ էյէր պիւթիւն տիւնեայը գազանըր տա
ճանընը ղայպ էտէրսէ, նէ՞ ֆաիտէ օլաճագ»: (Վ ալ. Ը. 36:)

1: Վ տէմէրին չօղու՝ տինին ֆազիլէթլի վէ
ի գթիզալը օլուղուհունու ի գրար էտէրլէր իսէ տէ,
եինէ օնուն սահիհ տօսթլարը ազ տըրլար: «()-
նու պուլանլար ալ տըր»: (Վ ալ. Է. 14:) Չօ-
ղու՝ օնա պիւթիւն պիւթիւնէ պի գայտ տըրլար:
Պա՛ղըլարընտա տախի տինտարըղըն սուրէթի
վար, ամմա օնուն գուվվէթիւնի ինքետար էտէր-
լէր: Պա՛ղըլար միւրաիլք կէօսթէրիլէր. «Վիւ-
զէլ սէօղլէր սէջլէրլէր, լաքին նափաք ա՛մլէր
իշլէրլէր. կէօղլէրինի կէյէ տօղու գալտըրըր-
լար, լաքին ատըմլարընը ճէհէնէմէ չէվիւրիլէր»:
Տին՝ տիւնեէվի մէնֆաաթլարըն չօղու կիպի ա-
թալարտան չօճուգլարընա՝ վարիստէն վարիսէ
գալըր պէրէքէթ տէյիլ տիր: Տինէ միւթաալ-
լի գօլան մէյիլլէրտէ էն տինտարաթանըն չօճու-
ղու, դապիաթտէն էն տինսիղին չօճուղու դա-
տար մահրում տուր: Տին՝ վիւճիւտիւն եա ճանըն
սիֆաթլէրի օլան ա՛գըլ՝ հիւսիւն գուվվէթ կի-
պի դապիաթտէն մալիք օլտուղումուզ պէրէ-
քէթլէրտէն տէյիլ տիր, զիրա դապիաթտէն
ճանըն մէյիլլէրի՝ տինինքիլէրինէ պիւթիւն պիւ-
թիւնէ զըթ տըրլար, վէ հէմ զահմէթսիղ վէ
զըթ պիր շէյէ գարշը կէլմէքսիղին էտինիլի պէ-

րէքէթէրտէն տէ տէյիլ . “Չալը՛շըն քի՛ տար
գափուտան կիրէսինիլ” (Վ . Դ . Ժ . 23 :) տէյիլ
Վրիստոսուն թէնպիհի տիր : Պու սէօզէր՝ սըտ-
գը պիւթիւն վէ ղայրէթ իլէ տէյիլշէրէք՝ կէյա
հէր գարշը կէլէն շէյլէրին օրթասընտան ղօր էլէ
եօլ աշըպ կէշմէք տէմէք տիրլէր :

2 : Վյ կէնճ տօսթում՝ պու գարշը տուրմագ-
լըք՝ չօգ սէպէպլէրտէն հասըլ օլուր : Վէնին քէն-
տի եիւրէյինին չիւրիւքլիւքլէրի՝ Վլահանի կեր-
շէքլիյին սէնին ճանընա կիրմէսինէ մանի՝ օլա-
ճագլար : Տիւնեանըն եանկլըշ վէ ալտաթըր ի-
թիգատլարը սանա՝ սահիհ տինին հագգընա՝ իգ-
թիզասընտան զիյատէ սօֆուլուգ տուր տէյի ի-
նանմագ՝ վէ օնտան իքրահ էտիպ օնու խօր պագ-
մագ էյրէթէճէքլէր : Վլահ իլէ ատէմին պէյիւք
տիւշմանը օլան շէյղան՝ սէնին ֆիքրինէ հէր իհ-
ղար էտէ պիլէճէյի ալտայըլ իլէ՝ սէնին (Յիսուս
Վրիստոսա թապի՝ օլմանը մէն՝ էթմէյէ չալը-
շաճագ . վէ չօգ քէրրէ օնուն էմէքլէրի պօշա՝ չըգ-
մայաճագլար , “Վի օնլար թա , պու տիւնեանըն
ալահը իմանսըղլարըն ա՛գլընը քէօր էթտի , քի
Վլահըն սուրէթի օլան Վրիստոսուն ճէլալինին
աւետարանընըն ըշըգ վէրմէսի օնլարա տօղմա-
յա” : (Թ . Կրի . Դ . 4 :)

Վ է շիմտի՝ պէն սանա տինին նէ օլտուղունու
թա՛րիֆ էթմէյէ չալըշըրքէն , սանա եալվարը-
րըմ քի՛ սանա Վլահ էյրէթսին տէյի սէնին
տուա՛լէրինի պէնիմքիլէրինէ զամմ էտէսին : Վ է
սանա եալվարըրըմ քի՛ շիմտի մուհապպէթ իլէ
սանա իհղար էտէճէյիմ աշիքեար հագգըգաթ-
լարը՝ էօլիւմ եաթաղընտա եաթըպ գուրթու-

լուչ նստը պուլունա պիլի տէյի ճան ու կէօ-
նիւլտէն արարտըն կիպի տիգգաթլէ տինլէյէսին :

3: Տին՝ պու շէյլէրտէն իպարէթ տիր, եանի
քէնտի գապահաթըմըզ վէ պէլամըզ էօյլէ պիւր
սահիճ պիլմէլիյիլ քի՝ պու պիլի կիւնահտան
վէ քէնտիմիզտէն իքրահ էթտիրէ : 1) Է միւպա-
րէք Մ.լլահ վէ ճէլիլ Վուրթարըճըմըզ իլէ էօյլէ
աշնա օլմալըյըզ քի՝ պու գուրթուլուշ իշին
Յիսուսա ինանմաղա՝ վէ հէփ իւմիտլէրիմիզի օ-
նուն էթտիյի քէֆարէթ վէ ա՛տալէթինէ տա-
յանտըրարագ՝ էպէտի մասլահաթըմըզ օնուն
գայտընա Է մանէթ էթտիրմիզէ սէպէպ օլուպ՝
քէնտիմիզի վիւճիւտ ճան վէ ռուճ իլէ Փէտէրէ՝
Փէտէրիմիզ տիր տէյի, () զուլա՝ Վուրթարըճը-
մըզ տըր տէյի, վէ Մ.զիլ ռուճա՝ Մ.զիլէյիճիմիզ
տիր տէյի թէսլիմ էթտիրէ :

4: Տինին թէմէլի՝ քէնտի գապահաթըմըզ՝
վէ եիւրէք չիւրիւքիյիմիւզիւ պիլմէնին իւզէ-
րինէ գուրուլմուշ տուր : Խասթալըզ՝ խասթէ-
յէ հէքիմին եարտըմընըն գըյմէթինի էօյրէթ-
տիյի կիպի գուլուզ էսիրի ազատըզ արամայա
նէլթէնտիրտիյի կիպի՝ վէ գաթլէ եա հապսէ
հիւքմ՝ օլմագըզ՝ միւճրիմին մերհամէթ իշին
եալվարմասընա սէպէպ օլտուլու կիպի՝ այնէն
էօյլէ՝ քէնտի դազէպէ հիւքմ օլունտուլումուզու
վէ գապահաթը օլտուլումուզու պիլմէմիզ տա-
խի ճանըմըզ՝ Յիսուս Վրիստոսու գապուլ էթ-
մէյէ հազըրլար : Պունա վուզո՞ֆմուսուն : 1) Դու-
հապպէթլի Մ.լլահ գարըզ պաշ գալտըրմըշ
օլտուլումու տուլտոնմու . վէ կիւնահլարըն-
տան նատի՞միսին . եօղսա հէլագըզտան գուր-

Թուլամուղսըն : Բապպ տէմի'շ տիր քի՝ “Եյեր
 թէօվպէ եթմէղսէնիզ , հէփինիզ պէօյլէ հէլաք
 օլաճագսընըլ” : (Վ ալ . ԺԳ . 3 :) “Ելլաճ շիմտի
 ատէմէրին հէփիսինէ հէր եէրտէ թէնպիհ է-
 տեր քի թէօվպէ էտէլէր” : (Վ աքժ . ԺԷ . 30 :) Պու
 տէտիյի թէօվպէ՝ կիւնահտան էօթիւրիւ պիր կէ-
 չիճի գասաւթէթ տէմէք տէյիլ տիր , իլլա օնուն
 քէօթիւրիւք՝ ալլագըլգ վէ նաւթէօրլուգ օլտու-
 ղունուն էօյլէ պիր տույմագըլըլ տէմէք քի , ճա-
 նըմըլը օնտան իքրահ էթտիրիպ՝ օնուն հիւքիւ-
 մէթինտէն վէ ալլապընտան գուրթուլմաղա պիր
 քէսքին արղու փէյտա էթտիրմէք տիր :

5 : Եյեր քէնտինի վէ կիւնահչըն քէօթիւրիւ-
 յինիւ պիլմէք՝ սէնի եէր իլէ պէրապէր ալլագ-
 լաթմաղա՝ վէ եիւրէքտէն “Եալ Ելլաճ պէն կիւ-
 նահքեարա ինայէթ էյլէ” (Վ ալ . ԺԴ . 13 :) Էա-
 ղըրմաղա սէպէպ օլմուշ իսէ , օնտան սօնղրա
 պիլմէլիսին քի , տինին փէք պիր իգթիզալը դա-
 րաֆը Բապպ Յիսուս Վրիստոս իլէ աշնալըգ
 աըր : Վ է պու աշնալըգ՝ Վրիստոսուն Փաղիլէթ-
 լէրինի շէյդանլարըն պիլէ պիլտիքլէրի կիպի
 սալթ ա'գլէն պիլմէք տէյիլ տիր , իլլա օնուն
 գուլպէթինին վէ ինայէթինին շէյլէ պիր հա-
 րաքէթէ կէթիրի իլմի՝ վէ օնա էօյլէ իման կէ-
 թիւրմէք տիր քի , օ իման թէօվպէքեար կիւնահ-
 քեարըն ճանընը զապդ էտիպ , հէփ իւմիտինի՝
 վէ պիլթինի թիմատընը՝ պիլքիւլլիյէ Յիսուսա
 գօմաղա սէպէպ օլուր : Յիսուս Վրիստոսուն
 հագպընտա ինճիլ խապէրինին խիւլասասը պու
 տուր : Յիսուս Վրիստոս գապիաթճէ Ելլաճ
 տըր : “Վպթիտատէ Ելլահչըն գըթընտա իտի , վէ

ԼՂԱՏ ԸՄԵՐ” : (Հով . Թ . 1 :) () նուն քէնտի մէր-
 Տամէթի վէ վիտերինին մուհապպէթի օնուն
 ինսան դապիա՛թընը ալմասընա սէպէպ օլտու :
 “ () ուլ սիմասը ալարագ ատէմէր շէքլինէ կիր-
 տի” : (Վիլէպ . ք . 2 :) “ () զէնկին իքէն սիգին ի-
 չին ֆագիր օլտու . թա՛քիմ սիզ օնուն ֆագիր-
 լիյի իլէ զէնկինէնէսինիզ” : (ք . կարն . ք . 9 :)
 () նուն պաշ մէրամը կինա՛հ իչին քէֆարէթ
 էթմէք իտի . “ () իսէ գապահաթլարըմըզ իչին
 եարալանտը , վէ եարամազըզլարըմըզ իչին
 տէօյիլտիւ . սէլամէթիմիզին թէտիպի օնուն իւ-
 զերինտէ օլտու , վէ պիզ եարալարը իլէ շիֆա
 պուլտուզ” : (Լսայ . ծգ . 5 :) Խարապ օլմուշ
 տիննեանըն գուրթուլմասը իչին պու ա՛ծայիպ
 թէրթիպ ԼՂԱՏըն մուհապպէթինին վէ Տիք-
 մէթինին էսէրի իտի : ԼՂմա “ ԼՂԱՏ պիզէ քէնտի
 մուհապպէթինի պէյսն էտէր , չին պիզ տահա
 կինահ քեարլար իքէն Վրիստոս պիզիմ իչին
 էօլտիւ” : (Հով . Թ . 8 :) “ Վի օնա պինաէն
 գանընըն վասիգասի իլէ ֆիտայէ՛ օնուն ի՛նայէ-
 թինին զանիմէթինէ կէօրէ սուչլարըն ա՛վֆլըզը-
 նա մալիք իզ , քի օնու պիզէ՛ Տէր ի՛լմ վէ Ֆէրա-
 սէթ իլէ արթըրտը” : (Լիլ . Թ . 7 :) Վ է Հի-
 սուս Վրիստոս քէնտի սիւրիւսիւ իչին շիֆա՛էթ
 էտիպ՝ օնլարը գըլաղուզլամաղա՝ պէքլէմէյէ՛ գօ-
 ռումաղա՝ վէ էօլիւմ սաա՛թընտա օնլարը գա-
 պուլ էթմէյէ կէօքտէ ԼՂԱՏըն սաղ եանընտա
 օթուրմուշտուր , վէ պունտան սօնղրա ճիւմլէնին
 հաքիմի մանսուպունտա կէլէճէք , քի օ վագըթ
 ճիւմլէ ատէմէրին էպէտի հալինի ս՛ապիթ էթ-
 մէք իչին Տէօքմ վէրէճէք , վէ քէնտինին ճիւմլէ

ալլադ կեօնիւլիւ տօսթլարընըն ստա՛տէթինի
թամամ էտէճէք :

Ծ : Ի՛տէմին կիւնահլէրի իչիւն Վրիստոսուն
քէֆարէթ էթմէսինին իգթիզալը թա՛լիմի՛ էսքի
զէմանտէ շէրիաթ իճատ էտիճի՛ Օլաօքոս փա-
տիշահըն նագլիյէթինտէն գօլայ պէյան օլու-
նուր : ()նուն շէրիաթ գանունլէրինին արասըն-
տա պիր գանուն վարըտը , քի զինաքեարըն՝ ճէ-
ղասը իչիւն կէօզլէրինի չըգարմապ էմը էտէր ի-
տի : Խմտի րասթ կէլէ՛ իլքին պուգապահաթ իլէ
քէնտի օղլու դութուլտու : Պու շէրիաթ իճատ
էտիճինին ա՛տալէթի՛ հէօքմին իճրա օլունմա-
սընը գալապ էտէրիտի . օ պիր դարաֆտան՝ պա-
պալըգ մէրհամէթի գապահաթընըն պաղըչան-
մասընա եալվարըրտը : Խմտի պու սուրէթտէ
նէ՛ եափմալըյըտը : Ի՛նճամ փատիշահ՝ քէնտինին
պիր կէօզլինիւ վէ օղլունուն տա պիր կէօզլինիւ
չըգարմաղա գարար վէրտի . քի գապահաթը չս-
ճուղունա վէրիլէճէք ա՛ղապըն պիր փայընը քէն-
տիսի չէքմէյիլէ , կիւնահըն ճէզասը թէքմիլ իճ-
րա օլունսուն : Պու մատտէտէ պիր դարաֆտան՝
ա՛տալէթի իճրա էթմէյէ էօյլէ պիր ս՛ապիթ
գարար կէօրինիւր քի , շէրիաթ՝ ճէղասըզ պօ-
զուլա պիլմէզ իտիյինի պիւթիւն միլէթի գան-
տըրմաղա եէթէր : Վ էօ պիր դարաֆտան տախի՛
էօյլէ փէտէրլէք մէրհամէթի կէօրինիւր քի ,
եարը ա՛ֆվ օլունմուչ գապահաթընըն եիւրէ-
յինի տէրունի թէօլպէյէ կէթիլիպ՝ քէնտի
քէնտինտէն իքրահ էթտիրմէլն տիր :

Սէնին՝ վէ ճիւմլէ ատէմլէրին կիւնահը՛ էպէ-
տի ա՛ղապա լայըգ տըր . կիւնահա լայըգ օբան

քանի՞նչ էրեւոյ արար : (Լուսին . Գ . 23 :) Լուսինն
 անտառէթի՛ պու իւճրէթին իճրա օլունմասընը
 դալապէտէր . լաքին օնուն հիքմէթի՛ անսի տինն-
 եա իչին պիր մերհամէթ (թէրթիպի իճատ էթ-
 տի . վէ օնուն մերհամէթի օնա՝ օ՛թէրթիպ իւզրէ
 ամէլ էթտիրի : Ս է օլ (թէրթիպ պու իտի քի ,
 քէնտի սէվիլիլ օղլու ատէմ՝ իչինն անլապ շէ-
 քիպ օնուն եերինէ պէտտուա՝ օլա : (Կապու . Գ .
 13 :) Ս է պու վէճ՛ իլէ կինահըն ճէզասը իճրա
 օլունա , վէ պէօլէճէ կինահ . քեար պը-լէ-նէ պը-
 լէ-նէ անփվ պուլա պիլէ : Պունճիլէյին Լուսին
 (թանալա հազրէթլէրի ճէմի՛ անգըլը մախլու-
 գաթընա՝ քէնտի հիւքմիւնինն ալթընտա կինահ
 ճէզասըղ օլամազ իտիյինէ՝ պիր գորդուլու իս՝-
 պաթ վէրտի : Ս է պունտան պէօլէ կինահտան
 նիհայէ (թսիղ տէրէճէտէ իքրահ էթտիյինի
 կէօսթէրտի . վէ օ պիր դարաֆտան (թէօվպէ-
 քեար կինահ . քեար գուրթուլուն տէյի սէվ-
 կիլիլ () ղլունու օնուն եերինտէ տուրմաղա (թա-
 յին էթմէյիլէ , վէ ինսանըն կինահլարընըն ճէ-
 զասընը պէօլէճէ Վրիստոսա չէքտիրմէյիլէ ,
 հէլաքէ մուսթահաֆ օլան ինսանա էօլչիւսիւզ
 մուհապպէթինի պէյան էթտի :

7 : Պու հէր շէյէ գատըր Վուրթարըճը իլէ
 աշնալըգ մութլագ սանա իգթիզալը տըր : Վիւ-
 նահ . քեարըն էպէտի իւմիտլէրինին (թէմէլի եա-
 լընըղ Վրիստոս տուր : () Նուն իսմինտէն ղալրի
 պիր իսիմ եօգ տուր , քի օնուն իլէ կինահ . քեար
 գուրթուլա պիլին . վէ Լուսին (թաալայէ եագ-
 լաշմանըն եօլու եալընըղ օ տուր : Վուրթուլու-
 շուր եօլու ճան ու կէօնիւտէն օնա ինսանադ

այրք: «Վապպ Յիսուս Վրիստոսս իման կէթիք,
վէ խելաս պուլասըն»: (Վարձ. ԺԷ. 31:) «Վնա-
նըպ վաֆթիղ օլունան գուրթուլաճագ»: (Սարկ.
ԺԷ. 16:) Վաքին ՎՅ կէնճ տօսթում՝ քերեմ
էյլէ պանա րուսասթ վէր, քի սէնի տօսթանէճէ
ասըլ իմանըն եերինտէ կէօլէսի իլէ ճանընը ալ-
տաթմատան՝ սագընտըսյըմ: Օիրա «Շ էյ-
դանլար տախի (պիր թարզ) ինանըլար, վէ
տիթրերլէր»: (Հալիվ. ք. 19:) Մղիզ Վիթապ-
տա՝ Յիսուսս ինանմագ՝ «Վիւրէք իլէ իման կէ-
թիրիլի» տէյի թա՛րիֆ օլունուր: (Հալիվ. Ժ.
10:) Վու գուրթուլուշ թերթիպինէ հէմ եիւրէք
րազի օլմալը, հէմ ա՛գըլ գանմալը: Վրիստոսս
ինանմագ՝ օնա գապուլ էլմէս Կիւ տէյի պէյան
օլունուր. էյէր օնա ինանըլասն, օնու՝ սէնին
Վապպըն իւմիտին՝ գուրթարըճըն վէ հէր շէյին
տէյի գապուլ էթմէլիսին: Հէմ տախի ինանմագ՝
Մլահըն թաստիգ էթտիյի հագիգաթլարա
գանիւ պ՝ օնլարը գապուլ էլմէս տիր տէյի թա՛րիֆ
օլունուր. էյէր Յիսուսս ինանըլասն, օնուն Մ-
ղիզ Վիթապըն կէօսթերտիյի կիպի՝ հէր շէյէ
գատըր Վուրթարըճը օլտուղունա՝ վէ Մէտարա-
նըն օնուն հագգընտա հէր նէ էթմիշ տէյինագլ
էտէրսէ, սահիհէն եափմըշ օլտուղունա՝ վէ սէնին
իչիւն էօմրիւնիւ թէսլիմ էթմիշ օլտուղունա
գանմալսըն: Վ է պու շէյլէրէ գանտըգտան
սօնղրա՝ պու պէյիւք գուրթուլուշա սարըմալը-
սըն: Ինանմագ՝ Վրիստոսս ձաքմագ Կիւ տէյի
պէյան օլունուր. օնուն գուլվէթինէ վէ ինայէ-
թինէ էյլէ պիր գանմագ տըր, քի ատէմ գան-

տըղը կիպի, օնուն ճանը՝ էօմիւր իշին վէ գուր-
թուրը իշին սանքի օնա վարըր :

Դմտի կէօպիւնիւ օնա տիք, սէնին էպէտիլիէ տաիր հէր շէյինի օնուն ա՛տալէթինտէն վէ էօ-
լիւմինտէն ասըլը դուլթ : Սէրհամէթի վէ ճէն-
նէթի էտինմէք իշին պիւրհանըն պու օլսուն՝
քի Յիսուս սէնի սէվմիշ տիր, քի Յիսուս սէնին
իշին էօլմիւշ տիր : Սէր թէնհատէ էթտիյին
իպատէթինին հիպէթի վագըթլարընտա հէր
շէյինի Յիսուսա էմանէթ էյլէ : ()բատա՛ օլ
ինտինտէ ըշըգ վէ գարանըգ պիր օլանա՛ տէյէ՝
մէզմիսին քի, 'Լա՛ (Բապպ') ուրթարըճըմ սանա
իպատէթ էտէրիմ, սէն կիւնահէլէրիմ իշին
էօլտին, վէ հէր էպէտի ումուրուում սանա
թէսլիմ էտէրիմ : Վէնտի գանըն իլէ պէնի
եսյգա՛, տէյիլ եալընըգ այագըրըմը, իլա էլ-
լէրիմի վէ պաշըմը տալի : Սէնին Լէետարանընա
սարըլըրըմ, սէնին հէր աշիքեարէլէտիյինի պա-
նա ինանտըր, հէփ էջրէթտիյինի պանա էջ-
րէթ, սէնին էօրնէյինէ ույմաղա իսթէրիմ :
Սէնին հէփ սէվտիյինի պանա սէվտիր, վէ հէր
իքրահ էթտիյինի պանա տա իքրահ էթտիր, վէ
իմանըմ մուհապպէթ իլէ ա՛մէլ էտէրէք՝ սէնին
հէփ էմը էթտիյինի դութմաղա՝ պէնի իպրամ
էթսին : Էէր շէյիմ սէն օլ, սէնին էօլիւմին վէ
ա՛տալէթին՝ իւմիտիմ օլսուն, սէնին էօմրիւն՝
էօրնէյիմ օլսուն, վէ սէնին քէլամըն գանու-
նում, վէ իզզէթին՝ միւրատըմ՝ վէ սէնին մու-
հապպէթին՝ պէնիմ ճէննէթիմ օլսուն :

Յիսուս Վրիտտոսա պիր սահիհ կիւվէնմէքիք՝
իւմիտին՝ սէլամէթին՝ վէ շալըղըն գալի թէ-

մելի օլուր . վէ օլ զէման զայրը կիւվէնէճէք եեր-
լէր մահվ օլուպ՝ հէփ զայրը իւմիտլէր գարանլըգ
իւմիտսիզլիք օլտուղու աշիքեար օլուր : Վրիս-
տոսուն գայրըմասընա թէսլիմ օլունմուշ ճան՝
տիւնեատա գալտըգճա՝ էմին սէլամէթտէ օլուր :
Վ է պունտան տահա չօգ իգթիղալը օլանա՝ եա-
նի էօլիւլէր տիրիլիպ տիւնեա՝ Լարատանընըն
եիւզիւնիւն սալթանաթընտան գաչտըղը՝ վէ
մախլուգաթ սօն ալէվլէրտէ հէլաք օլտուղու վա-
գըթտա՝ էմնիյէթտէ վէ սէլամէթտէ պուլուն-
մաղա նայիլ օլաճագ :

Տ : Վաքին պէլքի սօրարսըն քի՝ պէն Բապպա
պէյլէ եագլաշապիլըրմիյիմ . պէնիմ կիպի
էյլէ պիր հագիր քիմէ գօրգուսուղուղիւն օնա
եագլաշա պիլըրմի : Վէլէթ , եագլաշապիլիր :
Վէնտի սէօզիւ տէ պէյլէ կէօսթէրիր : “Վէլին”
տէր մէրհամէթլի (Հիսուս , “Լա հէփ եօրուլ-
մուշլար վէ եիւքլէնմիշլէր , պանա կէլին վէ պէն
սիգէ րահաթ վէրէյիմ” : (Սուր . ԺԹ . 28 :)
“Սանա կէլէնի ապլա տիշարը չըգարմայաճա-
ղըմ” : (Հիւլ . Գ . 37 :) “Պու սէպէպտէն՝ Լուա-
հա օնուն վասիդասի իլէ եագլաշանլարը թէք-
միլէն գուրթարմաղա տախի գատիր տիր” : (Լէւ .
Է . 25 :) “Լաթէյէն՝ էօմիր սուլունու ճապա ալ-
սըն” : (Հայր . ԻԲ . 17 :) “Վէլին , զիրա հէր շէյ
հազըր տըր” : (Պու . ԺԴ . 17 :) “()նուն ()ղու
(Հիսուս Վրիստոսուն գանը պիզի հէր կիւնահ-
տան փաքէր” : (Ս . Հիւլ . Ս . 7 :)

Պիր քէրրէ զավալըր փուլթիէրէսթին պիրի-
սինէ՝ կիւնահլէրինէ քէֆարէթ օլմագ իչիւն ա-
յագ գապլարընըն ալթընտա տէմիր չիվիլէր մըլիս-

լայրպ՝ եալնն պագ եիւրիւյերէք տէօրթ եիւզ
սէքսէն միլ գատար եօլ եիւրիւմէյէ թա՛րիֆ օ-
լունտու . վէ օ՝ պու սիյասէթլի եօլճուլուղու
պաշատը : Լաքին պիր աղաճ ալթընտա պիր ազ
տուրտուղունտա , օրայա պիր քրիսթիյան քա-
րոզիչ կէլտի , վէ՝ “Յիսուս Վարիստոսուն գանը
պիզի հէր կիւնահատան փաքլէր” իւզէրինէ պիր
վա՛ղէ պաշատը , վէ պու փուլթփէրէսթ օնու ի-
շիտիրիտի : Իմտի վա՛ղ էտէրքէն , պու փուլթ-
փէրէսթ գալլըպ՝ քէնտինէ սիյասէթ վէրէն ա-
յագ գապլարընը պիր եանա աթըպ՝ իշթէ պէնիմ
արատըղըմ տա հէման պու տուր տէտի : Լ է պու
վէճ՝ իլէ պու ատէմ՝ Վարիստոսուն գանը հէր
կիւնահատան կէրչէք փաքլէր իտիյինէ , պիր տիրի
շահիտ օլտու : Իշթէ հէման պու մէրհամէթ եօ-
լու սանա տա աչք տըր : Լէյեր սէնին արատըղըն
շէյ գուրթուլուշ իսէ , օնու օնտա պուլուրսուն
քի՛ պինլէրինի գուրթարմըշ վէ պինլէրինի տահա
գուրթարաճապ տըր : ()նա ըիճա՛ էթտիյին պու-
շունա չը՛գմայաճաղը՝ չօգ վա՛տլէրտէն վէ տա՛-
վէթլէրտէն ա՛յան աշիքեար օլունուր :

9 : Զօգլար Վարիստոսա իման կէթիրիրիզ տէ-
յի իգրար էտէրլէր , ամմա տարլ պագարսան ,
իւմիտլէրի եինէ քէնտի ա՛մէլլէրինտէ տիր : Լ է
գըյաս էտէրլէր քի՛ պիղ էտէ պիլտիյիմիզ գա-
տար խայրը ա՛մէլ իշլէտիքտէն սօնղըա՛ գուսու-
րունու Յիսուս թէմամ էտէճէք տիր : Լաքին
եօգարըտա զիքր օլունան տինտէն ի՛պարէթ օլան
էմնալի Վուրթարըճըյը դանըյըպ օնունլէ օլ
վէճ՝ իւզրէ աշնա օլմագ՝ պաշգա պիր ֆիքրլէրէ
սէպէպ օլուր : Լ է էյեր սէնտէ պու աշնալըգ վար

իսէ , Յիսուս Վրիստոս սանա հէր շէյ օլուր :
 Ս է օլ զէման սէն զայ' օլմուշ' պի չարէ՝ զազէպէ
 հիւքմ' օլունմուշ վէ սէֆիլ պիր քիմսէ կիպի
 հայաթ իջինն օնա կիթմէլիսին : Սըտգը պիւ-
 թիւնն օնա կիւվէնմէլիսին . քէնտինտէն իբրահ
 էտիպ իւմիտ եէրին եալընըղ օ տուր տէյի՝ օնա
 սըղընըսըն : Կիւնասլարընը աղ եա խաֆիֆ գը-
 յաս էտիպ՝ պունտան գուրթուլուշ իւմիտի էթ-
 մէմէլիսին , իլա օնլար իջինն Մ. լահըն զազէպինէ
 միւսթահաֆ օլտուղունու իգրար էթմէլիսին :
 Խտէ պիլտիյին գատար խայըր ա՛մէլ էթտիյին
 իջինն Մ. լահ սէնի գապուլ էտէճէք տէյի , ալտա-
 տըճը՝ վէ պիւթիւն պիւթիւն եալան՝ իտաֆայէ
 արթըզ կիւվէնմէմէլիսին , իլա պիր գապահաթ-
 լը մախլուգ կիպի եարատըճընըն այաղընա գա-
 փանմալըսըն : Վ. էնտի շէյլէրինտէն հիջ պիրի
 կերէք կէջմիշ՝ կերէք հաղըրտա օլան՝ կերէք կէ-
 լէճէք՝ հիջ պիր տերէճէտէ սէնին կիւվէնմէնին
 թէմէլի օլմամալը , իլա հէր շէյտէն սօյուլմուշ՝
 վէ քէնտինտէ հէր էյլէքտէն մահրում օլմուշ
 կիպի Մ. լահըն Պուղուսունա՛ պագմալըսըն :

Պիր մէշհուր քարոզիչ՝ էօլէճէք կիւնլէրինտէ
 քէնտինէ զիյարէթ էտէն պիր քիմսէ իլէ վէ-
 տալաշըրքէն , տէտի . « Լա՛ էֆէնտիմ՝ հէր կիւն
 էօլիւմիւմիւ պէքլէյօրում , լաքին իսթէրիմ քի՝
 օլ խաշըն իւղէրինտէ օլան Յիսուստան մերհա-
 մէթ տիլէյերէք էօլէն խըրսըզ կիպի էօլէյիմ :
 Պէն հիջ պիր շէյ տէյիլիմ , վէ հիջ պիր շէ-
 յիմ եօգ . վէ լայըգսըզ իշլէրտէն զայըր պիր
 շէյ եափամամ , կէօզիւմ՝ իւմիտիմ վէ ի-
 մանըմ խաշտա օլան Վրիստոստա տըր : Պէն

օնա՝ օլ էօլէն զաւալը խըրսըզ կիպի պիր լա-
յըգսըզըղըլա կիտէրիմ . վէ գուրթուլուշ իշին
օնտան զիյատէ կէօսթէրէճէք հիշ պիր սէպէ-
պիմ եօգ : Պէն տախի օլ զաւալը խըրսըզ կի-
պի Րապպըմըն փատիշահըղընա՝ նիհայէթսիզ
ինայէթի իլէ գապուլ օլունմաղա պէքլէյօրում” :

10 : Լաքին եա՝ կէնճ տօսթում՝ Լնճիլին
մէֆհումունու եանկըշ պէլէմէ . վէ ատէմին
ճանը՝ եալընըզ Վրիստոսուն իթաաթընըն վէ
էօլիւմիւնին վասիգասի իլէ օնա իման կէթիր-
մէք իլէ գուրթուլուր օլտուղունտան՝ օնուն իշին
եիւրէյին վէ ամէլին ամըղլիյի իգթիզասըզ
շէյտիր գըյաս էթմէ , մուգատտէսիլքսիլ Րապ-
պը հիշ քիմսէ կէօրմէյէճէք : (Լ. Բ. Ժ. 14 :)
(Հիսուս ալապ կէօնիւլիւ ճանը քէնտիյէ տա-
վէթ էթտիյինտէ՝ “Պույունտուրուղումու իւղէ-
րինիլէ գալտըրըն , վէ պէնտէն էջրէնին” տա-
խի սէյլէր : (Ս. Բ. Ժ. 29 :) “Սիզ էյէր սիզէ
հէփ թէնպիհ էթտիյիմ շէյլէրի էտէրսէնիլ ,
տօսթլարըմընը” : (Հ. Բ. Ժ. 14 :) “Եյէր
պիր քիմսէ պէնի սէվէրսէ , սէօղիւմիւ սաղլայա-
ճապ” : (Հ. Բ. Ժ. 23 :) Տօղրու քրիսթիյանըն
իմանը՝ թաթիֆ օլունուր քի՝ “Սուհայպէթ իլէ
իշլէնէն իման” տըր : (Գ. Բ. Ժ. 6 :) Ս է
թազտիսին մէյվէլէրի օլմատըգճա “Լման քէն-
տիլիյինտէ էօլիւ տիւր” : (Հ. Բ. Ժ. 17 :) Եւ
լահըն () ղու տօսթլարընա տէր “Վըղընըզ ա-
տէմէրին էօնիւնտէ պէյլէ պտընըզ վէրսին ,
թա քիմ սիզին էյի ամէլէրինիլէ կէօրէլէր , վէ
կէօքլէրտէ օլան Պապանըզա շիւքր էտէլէր” :
(Ս. Բ. Ժ. 16 :) Պօղոս առաքեալ՝ տօղրու քը-

րիսթիանյար կիւնաստան եանա հօլիւ տիրէր տէյի պահս էտիպ՝ իսպաթ կէթիրիր . վէ տէր քի՝ Լ՛լլահըն () ղըու օնլարըն եօլունա պու նիյէթ իլէ քէնտիյի Փէտա էյլէմիշ տիր , քի օնլարը “ Հէր պինամուսլուգաան խէլաս էտիպ՝ քէնտինէ էյի ս՛մէլէրէ ղայրէթ էտէն խասս գալմ փաքլէյէ ” : (Տեա . ք . 14 :) Իյէր Բապպ Հիսուս Վրիստոսու քէնտինէ ծան ու կէօնիւլտէն Ղուրթարըճը գապուլ էտէրսէն , էլպէթթէ սահիպի մուղլադըմ տըր տէյի օնա իդասթ էթմէլիսին : Լ՛լլահըն թէնպիհլէրի հագգ վէ ա՛ղիզ օլտուղու իշիւն սէվմէլիսին . քէնտինի վիւճիւտ՝ ծան վէ բուհ իլէ Բապպ Հիսուս Վրիստոսա թէսլիմ էթմէլիսին , քի կէրէք եաշարսան Բապպ իշիւն եաշայալըն , վէ կէրէք հօլիւրսէն Բապպ իշիւն հօլէսին ” : (Հառվ . ԺԴ . 8 :) Տին՝ պիր դարաֆասն սէնի Ղուրթարըճընըն հօլիւմիւնէ կիւվէնտիրմէլի , վէ օ պիր դարաֆասն սանա՝ սէնին է՛օմրիւնիւ օնուն պու տիւնեատա սիւրտիւյիւ է՛օմրիւն էրնէյինէ ույտուրթմնլըտըր :

Ինճիլի կէրչէքտէն գապուլ էտէնլէրին ճիւմլէսինին տէրունինէ տիքիլմիշ սահիհ ա՛ղիզիյին էս՛էրի պու տուր , քի օնլար արթըգ քէնտիլէրին տէյիլտիրէր , իլլա պահա իլէ սաթուն ալընտըլար ” . եանի , “ Լ՛լլահանի գանըն ” զըյմէթի իլէ : Ս է օնուն իշիւն շիմտի քէնտիլէրինին աւըլ սահիպի օլան Լ՛լլահա տէօնիւպ՝ օնուն մալը օլմալէրի իլէ , Լ՛լլահը՝ “ թէնլէրի իլէ վէ բուհլարը իլէ ” ի՛զգէթլէմէյէ մէճպուր տըրլար , “ քի օնլար Լ՛լլահըն տըր ” : (Սուր . ք . 20 :) Ճանը վէ վիւճիւտիւ Վրիստոսա պէօյլէ պիր թապախ

էթմէքտէն՝ տիւնեալի ատէմլերին էտէպ էյլէյի
 թապիր էթտիքլէրի շէյտէն չօգ զէյատէ էյի
 պիր ազիզլէք հասիլ օլուր : () իսուսա թէս-
 լիմ օլանլար քէնտի իրատէթլէրինի թէրք էտիպ
 օնուն իրատէթինի գապուլ էթմէյէ արզուլէր-
 լէր , քի օնլարըն ֆիքրի վէ ամէլ ու հարաքէթ-
 լէրի՝ հէման օնուն իսթէտիյի կիպի օլուն : Եւ
 տի օնլարըն՝ թա թէքմիլ օլանատաք արթմադ
 իւզլէ օլան ազիզլէյի արզուլէմլէրի՝ պունտան
 տըր , զիրա օնլար՝ ասըլ ազիզլէյին քէնտիսի օ-
 լանըն մալի տիրլէր : Էւմ պու տիւնեատան
 եանա էօլիլ օլուպ՝ օ պիր տիւնեայը սէվմէլէրի
 պունտան տըր , զիրա օնլար՝ քէնտի վադանը
 կէօք օլտուղու իչին՝ պու տիւնեայը հիչ սայա-
 նըն ի պրէթինճէ եաշարլար : Պունուն իչին օն-
 լար արթըգ՝ քէնտի էօմլէրինի պօշ շէյլէր ա-
 րամաղ իլէ կէչիրէմլէր , զիրա քէնտիլէրինին
 տէյիլ տիրլէր , օնլարըն տիւնեալէք տաշա ա-
 լա շէյլէրի վար : () Նլարըն իչի՝ կէօյէ վասըլ օլ-
 մագ՝ Լլաշը թապիմ էթմէք՝ Գուրթարըճըյա
 իքրամ կէթիրմէք տիր , օլ Գուրթարըճըյա՝ քի ,
 շայիրտլէրինին հէր պիրիսինէ “Լլարմճա կէլ”
 տէյի թէնպիհ էտէր : “ () պիզէ էօրնէք պրապ-
 տը , թաքիմ օնուն իզլէրի արտընճա վարալմ” :
 (ա . Պէր . ք . 21 :)

Եւ տօսթուլմ քրիստիանլարըն օլ արտընճա
 վարմաղա թէնպիհ օլտուգլարը քիմսէնին մէշ-
 րէպինի պիրալ թէֆթիշ էյլէ : () իսուս Քրիս-
 տոսուն մէշրէպինտէ իֆրալ էտէն քէյֆիյէթ
 մուհապպէթ իտի , էն ալա տէրէճէտէ Լլաշա
 մուհապպէթ , ատէմէ մուհապպէթ՝ տօսթլարա

մուհապպէթ՝ տիւշմանլարա մուհապպէթ իտի :
 Լլահա օլան մուհապպէթի՝ քէնտի իւրէյինտէ
 օլան ճիւմէ ախէր սէվտալարա՝ զալիպ օլտու :
 (Նուն եէյիպ իչմէսի կէօքտէ օլան վիտէրինին
 իսթէտիյինի էթմէք իտի : (Է) Դ . 34 :) վէ
 օնուն միւրատինի իշլէմէք՝ օնա զահմէթ վէ եօր-
 ղունլուգ օլմայուպ՝ օնու Ֆէրրահլանտըրըր վէ
 գուվվէթլէնտիրի իտի : (Դ) Էքմիլ մուհապպէ-
 թիմին նիշանէլէրի պիր պու՝ վէ պիր տէ Լլ-
 լահըն միւրատընա միւթիւ օլմասը իտի : (Է) օլէճէք
 վազթընտա տէտիյի սէօզ պու իտի . « Վապամըն
 պանա վէրտիյի գատէհի պիր վէճչլէ իշլէյիմ
 մի » : (Է) օհան . Ժ . 11 :) « Վէնիմ իրատէթիմ
 տէյիլ՝ իլլա սէնինքի օլտուն » : (Դ) « Է . Ի . 42 :)
 Տուա վէ համտ էտէրէք Լլահ իլէ սըգ սըգ գօ-
 նուշմասը՝ եիւրէյինտէ եանան սէմափի մուհապ-
 պէթի պէյան էթտի : (Նտա՝ ինսան գըսմընա
 տախի հէման պու միւրիւվվէթլի գապիաթ կէօ-
 րինտիւ . ինսանըն տէլիլիքլէրինի հիչ զէվգ-
 լէնմէտի , լաքին օնուն կիւնահլէրի վէ տէրտէրի
 իչիւն աղլատը : Լտէմլէրին մութլու օլմասը ի-
 չիւն չաըլտը . Ֆուգարալըղա՝ վէ քէնտինէ գար-
 շը տուրանլարա տայանըպ՝ էօլիւմիւնի . կէօզիւնէ
 ալարագ , իֆթիրա՝ զէմմ վէ նամքէօրլուգ օնու
 էյիլք էթմէտէն մէն՝ էտէմէյիպ՝ քէնտի էմէքլէ-
 րինին արտընը քէսմէտի : (Է) օմրիւնիւ հազընթի
 ատէմին օղուլարընը վէ գըզլարընը սաա՝ տէթլու
 էթմէյէ չաըլարագ կէչիւրտի . վէ օնլար իչիւն
 շու ճէննէթէ կէօթիւրէն հիչ պիր քիմնէնին
 աւլա գափայամայաճաղը եօլու աշմագ իչիւն
 էօլտիւ : Լտէմէ օլան մուհապպէթի իշթէ պուն .

ճուղայրնըտը : Վէնտի տօսթլարընա նէ՞ մու-
 հապպէթլի իտի . օնլարա էթտիյի խիթապը՝ վէ
 օնլար իչիւն էթտիյի տուալէրի Տօհաննէսին
 ինճիլինին ժի . պաշընտան . ժէ սինէտէք օ-
 գու . վէ մուհապպէթինին իզհարէրինի օրատա
 կէօր : Վէնտի տիւշմէնլէրինէ նէ գատար միւ-
 րիւվվէթլի իտի . օնուն նէ գատար միւրիւվվէթ-
 լի օլտուղունու՝ քէնտի գանընը տէօքէնլէր ի-
 չիւն կէօզ եաշլէրի տէօքտիյիւնտէ՝ եախօտ
 խաչ իւսթիւնտէ իքէն , “Լա Վապտ” օնլարը
 աֆվ էյլէ՝ զերա նէ էթտիքլէրինի պիլմէզլէր”
 տէյի տուա՝ էթտիյինտէ քէնտի տաւրանըշը՝
 շէհատէթ էթսին : (Վ աւ . ի 7 . 34 :) () նա սէօյ-
 տիւքլէրի զէման հալիմ իտի . օնու խուսումէթէ
 չէքտիքլէրի վազըթտա սաքին իտի . քէնտինէ
 վէրիլէն զարարը պաղըշլամաղա՝ վէ զարար վէ-
 րէնտէն ինթիգամ ալմամաղա հազըրըտը : ()-
 նուն եիւրէյինտէ քէնտի Փախտէսինի արամագ
 սէվտասը հիչ եօղուտու . վէ զէնկին իքէն Փու-
 գարա օլմուշուտու , քի քէնտի Փուգարալըղ իլէ
 շօգլարը զէնկին էտէ . ախէրլէր իչիւն եաշայըպ
 էօլտիւ : () նուն գանուշլարը էյլէնտիյի տիւն-
 եանըն գանուշլարը կիպի տէյիլ իտի , իլլա քէն-
 տի կիպի՝ եախօտ քէնտի կէտիյի կէօյիւն գա-
 նուշլարը կիպի իտի : “Սիգտէն իքրահ էտէնլէրէ
 էյլէք էտին” : (Սապլ . Ե . 44 :) “Ստէմլէր սիզէ
 հէր նէ իսթէրսէնիզ քի էթսինլէր , սիզ տա
 օնլարա էօլէ էյլէյին : (Սապլ . Է . 12 :) “Սէր-
 մէք ալմագտան տահա զիյատէ միւպարէք տիր” :
 (Վաք . Դ . 35 :) “Լէր իւլէրինտէ քէնտիլէրի-
 նիզէ խազինէլէր երղման , իլլա քէնտինիզէ կէօք-

տէ խաղինէլէր երդըն" : (Մատթ. Կ. 19 :) Հէր
 ներտէ՝ ատէմլէր գըյմէթլի ինճիլի գապուլ է-
 տիպ՝ Յիսուսուն իպրէթինէ ույարլարսա , օրա-
 տա սահիհէն իղզէթլի վէ Լ.լահանի պիր թէպ-
 տիլ իք վա՛գը օլուր : (Նուն Լ.լահանի հիւքիւ-
 մէթի ալթընտա ինսան՝ եէնի մախլուգ օլուր .
 էպրիլէր կէչերլէր վէ հէր շէյ եէնի օլուր : (Թ .
 Լյոքն . Ե . 17 :) Կիւնահը սէվէնլէր Վ.քիստոսա
 կէլինլէր , վէ օնլարըն պէտ խույլարը տէֆ՝ օ-
 լաճագ . հըրսըլար կէլինլէր , վէ օնլարըն եիւ-
 րէքլէրինտէ՝ էօրքէնին եէրինի հալիմլիք գու-
 թաճագ , թամա՛քեարլար ճէօմէրտ օլաճագ , օն-
 լար էլլերինտէն կէլտիյի գատար երդմագ ար-
 զուսունտա օլտուգլարը եէրտէ՝ գուտրէթլէրին-
 ճէ վէրմէյի սէվէճէքլէր . մաղրուր օլանլար՝ ալ-
 չագ կէօնիւլիւ օլաճագլար , պէքրիլէր պըզլըզ
 էյրէնէճէքլէր , եալանճըլար՝ կերչէքլիյի սէ-
 վէճէքլէր , խըսըզլար՝ հագգը սէվէճէքլէր , կի-
 րակի կիւնիւնիւ պօզանլար՝ պիր զէման երթիւ-
 տիքլէրի ա՛ղիզ կիւնլէրի էյիյէ գուլանաճագ-
 լար , տուա՛ վէ ի պատէթ էթմէյէնլէր՝ ի պատէթ
 էթմէյէ էյրէնէճէքլէր , վէ տուա՛ էթմէք պօրճ-
 լարընը էտա էթմէքտէ սէֆա վէ սիւրիւր պու-
 լաճագլար . դաշ եիւրէքլի օլանլար՝ դապի՛աթ-
 լարընը մէրհամէթ էթպտիլ էտէճէքլէր , զա-
 րէզ սագլայանլար՝ քէնտիլէր ա՛ֆվ օլմաղա իւ-
 միտ էթտիքլէրի կիպի՛ ա՛ֆվ էթմէյի էյրէնէ-
 ճէքլէր : Տիւնհայը սէվէնլէր՝ եէրին շէյլէրինտէն
 վազ կէչիպ խաղինէլէրինի կէօքտէ արայաճագ-
 լար , գըմըլտանան գամըշտան հէման տիթրէր
 ատէմ՝ Վուրթարըճըսընըն ուղուրունտ արսլան

կիպի ճէսսուր օլաճագ . վէ խիւլասէի քէլամ^ա ա-
լէսսէվիյէ էն չարէսիզ սայրլան պէտ խոյլուզ-
լարա միւպթէլա օլմուշ օլանլար՝ սահիհ տինին
հիւքմիւ ալթընտա նափաքըղը փաքըլա՝ եարա-
մազըղը ազիզլիյէ՝ վէ շէյրանա պէնկզէմ. քըլիյի
Լլահա պէնկզէմէյէ թէպտիլ էտէճէքլէրտիր :
Հագիգաթ՝ տիննայ չօգ քերրէ՝ Լլահանի
կերէքլիյին պու թզգէթլի զաֆէրլէրինէ տիգ-
գաթ էթմէզ . քրիսթիանըն շէօհրէթի ասլա
պօրու սէտասը իլէ չալ օլունմազ . օնուն էօ-
լիսիւզ զաֆէրլէրի տալա թէլլալ իլէ խապէր
վէրիլմէզ : Չօգ քերրէ պիր քրիսթիանտան ա-
տէմլէրին փէք աղ խապէրի վար իքէն , օ՝ Լլահ
թա՛ալանըն ինտինտէ միւքէրրէմ՝ վէ օնտա սու-
ա՛տէթլու օլարագ եաշայրպ էօլիւր :

Լզ հալէր վար՝ քի օնլարտա քրիսթիանլար
ախէրլէրին կէօզլէրինի գամաշթըրան զայրէթլի
թպատէթքեարըղըն շօլ փարլաք էօրնէքլէրինի
կէօսթէրէ պիլիլլէր : Ալքին օլ պէր գարար՝ ալ-
չագ կէօնիւլիւ տայիմ իպատէթքեարըզ՝ օլ
ազիզլիք վէ ճէննէթ իշիւն կիզլի արպուլար՝ օլ
տուա՛տա Լլահ իլէ թէնհատէ հէր կիւնքի գօ-
նուլմագըզ՝ օլ քէֆարէթ էտէն Վուրթարը-
ճըյա շու շազըզ կէթիրի գըմըլտանմազ կիւ-
վէնմէքլիք՝ վէ քէնտի էվլէրինին էհալիսի իլէ
կէչինմէքտէ՝ Լաքեալլարըն տախի օ հալտէ
պուլունտուզլարը թագտիրտէ կէչինէճէք իտիք-
լէրի կիպի կէչինմէյէ ճէհտ էթմէքլէր՝ պունլա-
րըն ճիւմլէսի ալինէն սոյուն փունկարտան ագ-
աղըզ կիպի (Հիսուսուն իպրէթինէ ուլմագտան
հասիլ օլուրլար : Պունլարըն ճիւմլէսի՝ քէնտի-

միդին օլմատրղըմըն՝ վէ Ռապպա թէսլիմ օլուպ
Վրիստոս իշիմիլտէ եաշամանըն էսիրլէրի տիր :
Եւէր տիյտրի զուրպէթտէ տօլաշըպ՝ եօլումու-
ղու շաշըմըն օլսագ տէ քէնտիմիղի պիր գըլա-
ղուլա թէվէքիւլ էթսէյիտիք , քէնտի րէյի-
միղտէն վէ նիյէթիմիղտէն վաղ կէչիպ՝ օնուն
սյագլարը իլէ գըմրլտանըն՝ վէ օնուն կէօղլէրի
իլէ կէօրիւրիւղ կիպի քէնտիմիղի գըլաղուղու-
մուղուն էմրինէ թէսլիմ էթմէվմիյիտիք : Տին
խուսուսունտաքի հալ տալիս իշթէ պէօյլէ տիր .
պունտան ալա պիր տինեայա կէթիւրէն եօլու-
մուղու զայպ էթմիշիղ . վէ էյէր կէրչէքտէն
քրիսթիան իսէք , քէնտիմիղի Յիսուսուն իհ-
թիմամընա թէսլիմ էթմէլիյիղ , քի օ պիպի՝
էէնպի պէյէնտիյի ուսուլ իւղրէ՝ եանի եալընըղ
ինսյէթ իլէ գուրթարսըն : Ապին պիղտէ օնուն
թէնպիհ էթտիյի եէրէ կիտէլիմ , օնուն պու-
յուրտուղունու իշլէյէլիմ , օնուն թա՛րիֆ էթ-
տիյի վէճհ իլէ կէչինէլիմ , օնուն սէվտիյինի
սէվէլիմ , օնուն իքրահ էթտիյինտէն պիղ տէ
իքրահ էտէլիմ , օնուն պիղէ սագընմաղա էմր
էթտիյի շէյլէրտէն գաշընալըմ , վէ օնուն ա-
յագլարընտա օթուրուպ օնտան էօյրէնէլիմ . վէ
Վուղունուն հէր նէրէյէ կիտէրսէ արտընճա վա-
րալըմ : (Յոյո . ԺԴ . 4 :)

11 : Պապայը պիլմէք՝ () զուլու պիլմէքտէն
պաղը տըր . վագա՛ օ գատար պիր պիրինէ եա-
գըն պաղը տըրլար քի՝ հիչ այրըլամաղար :
"Եպէտի էօմիւր պո՛ւ տուր քի՛ սէն եալընըղ
հագգ լ'լահը՝ վէ կէօնտէրտիյին Յիսուս Վը-
րիստոսու դանըյալար" : (Յօհ . ԺԵ . 3 :) Յի-

տուս թէնտէ աշխեար օյմուշ Լ. լա՛հ ըտը: (Թ. ՏԵՒ. 7. 16:) Պապանըն Փազելէթլէրինին էօյ-
լէ պիր տիրի սուրէթի կէօրինտի օնտա քի, օ-
նու կէօրէն Պապայը կէօրմիւշտիւր: (Է՛օհ. ԺԴ. 9:) Սէ պոռ պէօյլէ իքէն, Լ. լա՛հ վարմագ ի-
չիւն՝ սէնին եօլուն Է՛խտուս օլտուղունու խաղ-
րընտան չըգարմա: Վրիստոսուն մերամը սէնի
փէտէրէ կէօթիւրիւպ օնուն իլէ պարըշթըրմագ
տըր: Ս՛իանձը՝ եախօտ շիֆա՛մթձը օ տուր, քի
սէնին՝ օլ զիյատէսինձէ մէրհամէթլի՝ ամմա
թագսիրաթլէրինլէ զայէթտէն կիւճէնտիտիյին
Լ. լա՛հընա օնուն վասըգէսի իլէ մագպուլ օլա
պիլիւսին: Լ. լա՛հըն ձէլիլ քէմալիյէթլէրի սէ-
նին է՛ն տէրունի թա՛զիմինէ վէ թա՛ճիւպիւնէ
լոյըգտըլար: () Նուն նիհայէթսիզ ա՛լամէթի
էօյլէ տիր քի՝ պու տիւնեա պիւթիւն տաալարը
իլէ՝ գարալարը իլէ վէ ճիւմիլէ միլէթլէրի իլէ՝ օ-
նուն նաղարընտա թէրալըտա զէրրէ կիպի եա-
խօտ գօվտա տամյա կիպի տիր: (Ա՛սադ. Խ. 15:)
() Նուն գուվլէթի էօյլէ տիր քի՝ ա՛նիտէ պին-
լէրձէ տիւնեալար եարատըպ՝ եինէ ա՛նիտէ օնլա-
րըն հէփիսինի հիչէ տէօնտէրէ պիլիւր: () Նուն
թլմի պէօյլէ տիր քի՝ էպէլտէն հէր նէ օլմուշ իսէ,
վէ կէլէձէք վագըթտա էպէտիյէտէք հէր նէ օ-
լաճաղ իսէ, ճիւմլէսինի պիլիւր: Ա՛էր եիւզիւնտէ
հէր եաշամըշ օլանըն ա՛մէլլէրինէ՝ սէօղէրինէ
վէ ֆիքիրլէրինէ աշնա տըր. վէ հալա պիղիմքի-
լէրի՝ վէ տահա տօղմամըշ օլան հէփ միլլէթլէրին
էտէձէքլէրինի տէ կէօրիւր: () Նուն մուհապպէ-
թի օ գատար չօգ տուր քի՝ պիր զայ՝ օլմուշ ճին-
սի գուրթարմագ իչիւն՝ քէնտի թախթընա իլ-

հագ «Ճէլալընըն զէյասը վէ վաթընըն սիքքէսի»
 (Լէր. Ծ. 3.) օլան սէվկիւլիւ () ղու իսապ ճի-
 սուս իրիստոսու րէզալէթէ՝ գասալէթէ վէ Ե-
 լիւմէ թէսլիմ էթտի: () նա «Պին քերրէ պին-
 լէր խիզմէթ էտէրլէր. վէ օն պին քերրէ օն պին-
 լէր հուզուրունտա տուրուրլար»: (Դանիէլ. Է.
 10:) Սէնին ասը օլտուղուն՝ իշթէ պու ա՛ղիմ վէ
 հիյպէթլի՝ ամմա ինպէթլի Լ. լահաս գարշը տըր .
 լաքին պու մուպարէք ճիսուս սէնի օնա չէվիր-
 մէյէ իսթէր: Լ. յէր ինճիլէ թապի՝ օլուրսան ,
 Լ. լահաս սէնին փէտէրին օլաճագ . հէր նէն վար
 իսէ, վէ հէր նէ իսէն հագգ գուրպան տէյի օնա
 թէսլիմ էթմէլիսին: Սաա՛տէթինի օնտա վէ է-
 պէտի րահաթընը օնուն հուզուրունտա՝ արա-
 մալըսըն , օնու թանըմագ՝ օնու սէվմէք՝ վէ օ-
 նուն հիմպէթինին ալթընտա պուլունմագ սէնին
 ճանընըն էն պէյիւք արլուսու օլմալը տըր: Հէր
 իհասն Լ. լահասան կէլիւր , վէ հէր իհասն՝ սէնի
 կիտէ կիտէ օնա տահա եագըն կէօթիւրմէք կէ-
 րէք: Թէնպիհէրին իլքի վէ պէյիւլի՝ օնու
 սէվմէքտիւր: Կէրչէք կիւնահ սէնին՝ տէյիլ Լ. լ-
 ահաս իչիւն իլա քէնտին իչիւն եաշամանա սէ-
 պէպ օլմուշտուր . ալլագ վէ քէնտի Ֆաիտէնէ
 միւթալիգ միւրատլէր՝ սէնին եիւրէյինտէ հիւ-
 քիւմէթ սիւրմիւշլէրտիւր. լաքին ինճիլին վասի-
 դասի իլէ Լ. լահաս տէօնէրսէն, միւրատըն օնուն
 իզգէթի վէ քէնտիսի սէնին իֆթիխարըն օլա-
 ճագ . վէ սէնին արզուն օնուն միւրատընա ույ-
 մագ՝ հէմ սէնին սէվինճին քէնտինի օնա պէ-
 յէնտիրմէք օլաճագ . վէ սէնին ումուրուն վէ
 Լ. արատըճընըն ումուրլէրի՝ արթըգ պաշգա

պաշտօն վէ պիր պիրինէ զքոտ օլմայաճագլար ,
իլլա եհնիտէն պիրլէնմիշ օլաճագլար : Սէնին
արդուն պու օլաճագ , քի օնուն իրատէթի «էնպէ»
«էնին» իլէ վէ «էնպէն» իճրա օլունսուն :

12 : Տինին պիր փէք իգթիզալը դարափը տա-
խի Մ'զիզ Ռուհու պիլմէք տիր : Մտեմէր Մւ-
լահանի շէյլէրի տիւշիւնմէյէ իլք ույանտըզլա-
րընտա՝ էքսէրի զանն էտէրլէր քի , քէնտիլէրին-
տէ սահիհ տինին ֆազիլէթլէրինի՝ քէնտի է-
մէքլէրի իլէ հասըլ օլմալը տըր . լաքին Մւլահըն
քէլալը կէօսթէրիւ քի , օնլար Մ'զիզ Ռուհտան
հասըլ օլունուր : Մ'զիզ Ռուհուն վէրիլմէսի՝ օ-
նուն եարտըմընը տիլէյէնլէրէ վատ օլունմուշ-
տուր : (Վ ալ . Ժա . 13 :) Քրիսթիան Ռուհտան
տօղմուշտուր : (Յալ . Գ . 6 :) Ռուհ՝ տինեպը
կիւնահ իլին իլլամ էյլէմէյէ կէօնտէրիլմիշ
տիր : (Յալ . Ժգ . 8 :) Ռուհ էլ գուտսուն վա-
սիդասի իլէ Մւլահըն մուհապպէթի եիւրէյէ
տէօրիլլուր : (Հալ . Ե . 5 :) Իման էտէն քիմ
սէտէ իւմիտին զանիլլիյի՝ օնուն վասիդասի իլէ
օլուր , վէ օնուն ագըլ նուրլանըր , վէ Մւլահըն
Ռուհույըլա ագիզ օլուպ գուլվէթլէնիլ : «Մք-
բայ եանի պապա» չաղըրմայը Ռուհտան էօյրէ-
նիլ : Սէ «Սուհապպէթ» շատըզ , սէլամէթ՝
էօրքէտէ սապը՝ լաթիֆլէք՝ էյլէք՝ իման՝ մահ-
ճուպլուք՝ քէնտիյի զապղ էթմէք՝ Ռուհուն մէյ-
վէլէրի տիր» : (Վաղաս . Ե . 22 :)
Քրիսթիան մէշրէպինին ճիւմլէ ֆազիլէթլէ-
րի՝ վէ ագիզլիյին հէր պիր դարափը՝ պու վէճհ
իւզըէ Մւլահըն Ռուհունտան հասըլ օլուր : Սէ
մուգատտէսլէքսիզ Ռապսի հիւ քիմնէ կէօր-

մէյէճէքտիր (Լէր. Ժբ. 14.) տէյի սահիհ խա-
պէր արման իլէ, օնուն Րուհուսէնին եիւրէյինի
եէնիլէթ մէյէ Լլահա՛ պագմայը էյրէնիւսին :
Լլահը հէր շէյտէ թա՛ղիլ էթմէք մէրամըն օլ-
մագ վաճիպ իքէն, պունա իգթիլա էտէն գուտ-
րէթ իչիւն տախի՛ վա՛տ օլունմուշ Րուհա՛ կիւ-
վէնմէլիսին, վէ պէյլէ իքէն՝ եինէ Լլահըն
Րուհունա կիւվէնմէլիսին, վէ զանն էթմէ քի՛
տինէ միւթա՛լիք շէյլէրտէ թէմպէլիք վէ իհ-
մալ սանա մա՛ղուր օլաճագ տըր : Ե՛յդան վէ
տինեսա՛ սանա ինճիլին պու թա՛լիմինի՛ էյէր
մասլահաթ պէյլէ Լլահըն իսէ, քէնտինէ զահ-
մէթ վէրմէք իգթիլա էթմէ՛լ տէյի ֆէնայա
գուլլանտըրմագ իսթէրլէր . լաքին էմին զըւ-
ղուղումուզ օլան Բապպ քէնտիսի՛ պունտան
փէք ֆարգը պիր նէթիճէ չըգարըր . օնուն ին-
տինտէ՛ Լլահըն “Սիղտէ կէրէք իսթէմէյի կէ-
րէք իշլէմէյի իշլէյէն” օլմասը՝ “Նէլասընըզ
գօրգու իլէ վէ տիթրէմէ իլէ” իշլէմէք կէրէք
խտիլինիլէ սէպէպ դու թմուշտուր : (Փիլէպ .
թ. 12.)

Չիֆթճի իլք պահարտա թօխումլարընը եէ-
րէ էքտիլինտէ, հիչ պիր թօխումա եափրագ
հասըլ էթտիրէմէլ . նէ տէ պիր եափրաղա պիր
պաշագ հասըլ էթտիրէ պիլիր : Լաքին Լլահ
կիլլի գուվվէթի իլէ՛ թօխումու պիթտիրիր,
թարլայը եէշիլիլիլէ էօրթէր . վէ օրաղըն թա՛-
յին օլունմուշ հաֆթալարընտա՛ եէթիշմիշ
զախիրէնին տալիալանան պաշագլարը իլէ եիւք-
լէթիր : Պո՛ւ մահսուլու հասիլ էտէն քի՛մ տիր .
ստէմ տէյիլ՝ իլա Լլահ տըր . եինէ՛ էյէր

չի ֆիմ թարլաւնա չի ֆիմ սիւրմէսէ՝ վէ թո-
 խում էք մէսէյիտի, Մլաճ (Լաճալա օնու հասը
 էտէճէ քմիյիտի : Չի ֆիմ թի՝ “Սալահաթ Մ. Է
 լաճըն տըր, պէնիմ չալըճմամ լաղըմ տէյիլ տիր”
 տէսէյիտի, պիչէճէք էքինի օլնումու իտի : Պո-
 էօրնէք տէքի հալ նաւըր իսէ, տինտէ տէ ալնի
 էօյլէ տիր. մաւալա հաթ Մլաճըն տըր, վէ մէտհ
 օնա վէրիլմէլի. լաքին եինէ ինսան՝ վէսիլէլէրի
 գուլլանմալը, վէ քէնտի գուրթուլուչու իչին
 չալըճմալը տըր : Սէրթ գօփրաղա մէյվէ կէթիւր-
 տէմէտիյի կիպի՝ քէնտի եիւրէյինիտէ թէպտիլ
 էտէմէլ. լաքին գուրթարըճըսընըն օնուն էինէ
 վէրիլմիշ օլան վէսիլէլէրի գուլլանսըն, վէ Մ. Է
 լաճ (Լաճալա զանի լուգֆույուլա պէրէքէթ Վէրէ-
 ճէս Կիլ : լաքին էյէր գուրթուլուչ ինայէթտէն՝
 վէ ալիլիլէք Մլաճըն Ռուհունտան օլտուղու ի-
 չին, տտէմէլէր վէսիլէլէրի գուլլանմալը պէնտի
 գուրթուլուչալը իչին չալըճմալըսա, թո-
 խում էք մէյէ մուգալլէտ օլմայան չի ֆիմ թի՝ է-
 քին թահսիլ էտէմէյէճէյի կիպի՝ օնլար տա էօյ-
 լէ էպէտի սաա՝տէթէ իւմիտ էթմէյէ հագլարը
 էօգտուր : Եյէր Մլաճա տէօնիւպ Վրիստոսա
 ինանըրսան, Մղիզ Ռուհուն հէյքէլի օլաճադ-
 սըն. վէ օնուն հէյքէլի աղիզ օլմալը տէյիլ մի :
 (Խ. Լիւրն. 7. 16 :) ()՝ սէնին եիւրէյինտէ իշ-
 լէրքէն, էյէր սէն կիւնահըն գուլլուղունտա գա-
 լըրսան, նէ՞ գատար էօղիւրսիւզ գալաճագսըն :
 Ելթէ պէօյլէ՝ տինին նէ օլտուղունու կէօրիւ-
 յօրսուն, քի պիր թագըմ կէօրիւնիւր ա՛տէթ-
 լէրտէն իպարէթ տէյիլ իսէ տէ, եինէ էյէր
 սօղրու տինին վար իսէ, Վրիստոսուն իճատ էթ-

տիյի անտեթերին գըյմեթերինի պիլիպ՝ էյիյէ գուլանմալսըն : Սէ սալթ էտէպ իւզըն տիգ-գաթ իլէ տաւրանմագտան ի պարէթ տէյիլ իսէ տէ , եինէ էյէր եիւրէք տինին հիւքմիւ ալթըն-տա իսէ , շիւպհէսիզ արտը սըրա անգիզիք կէ-լէճէք . լաքին օ՝ Լլահը Վրիստոստա էջլէ պիր պիլմէքտէն ի պարէթ օլաճագ տըր քի , ինանան-լար տէյիլ քէնտիւթերինին իլլա Լլահըն օլմա-լարընա սէպէպ օլուր :

13 : Եյէր տինի պէյէնիպ սէչտին իսէ , Լլա-հըն գուլվէթի իլէ օնու թա՛ սօնկ կիւնիւնէ տէք սագլամաղա գարար վերէճէքսին : Վրիսթիան օլմաղա անգ պիր շէյ գալմըշ օլան ատէմէր , տիւնեայըլա (Յիսուսուն արասընտա մուա՛լլագ-տա տուրտուգլարը էսնատէ , կերչէքտէն (Նի-սուսա կիտէնլէր՝ մուղլագա օնուն օլմաղա՛ կի-տէրլէր : Կէնճ քրիսթիան տէյէ պիլիր քի՝ տիւնեա իւզերիմէ կիւլէճէք , լաքին կիւլին . անճագ Լլահ պէնտէն րաղի օլսուն , վէ ատէմ-լէրին անգըսըզ կիւլմէլէրինէ թէհամմիւլ իտէ պիլիրիմ : Տիւնեա պանա էյրի չէհրէ կէօսթէ-րէճէք , գօ կէօսթէրսին . պէնտէն էվվէլ Բապ-պիմէ էջլէ էթտի . “Եսյըրտ խօճասընտան պէջիւք տէյիլ տիր” : (Վալ . Գ . 40 :) Եյէր (Յիսուսա կիտէրսէն , սալթ մուղլագա օնուն օլ-մաղա տէյիլ՝ իլլա էպէտիյէտէք օնուն օլմաղա կիտէճէքսին : Տինի պիր քէրուէ՝ պերէքէթ տէյի սէչիպ , պիւթիւն էօմրիւնտէ դուլթաճագսըն , վէ իգթիզալը օլան պիր շէյ օ տուր տէյի գըյմե-թինի պիլէճէքսին , քի օնա պապընճա՛ պու տիւնեատէ կերէք զահմէթ կերէք սէֆա՛ կէ-

րէք էօմիւր վէ կէրէք էօլւմ՝ հէփիսի հիչ
 պիր շէյ տէյիլ տիր : Եւեր տիւնեա եիւ-
 ղիւնտէ սէնտէն ղայրը պիր քիմնէ օլմասա պի-
 լէ, եինէ օնուն ինճիլինի ղաթինտէ փէք գըյ-
 մէթի վէ սանա փէք լաղմը պիր պէրէքէթ սա-
 յաճագսըն : (Նու՝ էօյլէ պիր գըյմէթի վէ
 պէօյիւքլիյիւ վասֆէ կէլմէզ պէրէքէթ սայա-
 ճագսըն քի, էկէրչի սէնտէն ղայրը հէր ինսան
 օնու պօշ պիր շէյ սայսա, վէ տիւնեանըն ճէ-
 մի՛ի միլէթլէրի օնու գապուլ էթմէքտէն սէնի
 գօրգուլթմաղա իթթիֆագ էթմէլէր, եինէ օ-
 նուն գըյմէթինի պիլէճէքսըն : Սարտիրոսլա-
 րըն Ֆիքրի պոնճիլէյին իտի. օնլար՝ սալթ իգ-
 պալ վէ րահաթ սիւրտիւքլէրի վաղըթ տէյիլ
 իլլա պէլա վէ գօվալայրը չէքտիքլէրինտէ տա-
 խի՝ վէ եա՝ Վրիստոստան եա՝ էօմիւրտէն վաղ
 կէչմէյէ մէճպուր օլտուգլարը սա՛աթտա տախի՝
 քէնտի տինլէրինին գըյմէթինի պիլիպ օնու
 պէրէքէթ սայրպ օնա եափըշտըլար : Եւերչի
 մարտիրոսլուղա տա՛վէթ օլունմատըն իսէ տէ,
 լաքին եինէ նիճէ քի օնլար Վրիստոստոն տէրէ-
 ճէսիզ գըյմէթինի պիլիպ օնուն ղայրէթինի
 չէքտիլէր իսէ, իշթէ հէման օ ղայրէթ սէ-
 նին տէ եիւրէյինտէ սաքին օլմալը. եօխսա սէ-
 նին տինին պօշ տուր : Օ՛իրա Բապպ տէմիշ տիր
 “Պապայը եա անայը պէնտէն ղէյատէ սէվէն
 պանա լայրգ տէյիլ տիր. վէ օղուլու եա գըղը
 պէնտէն ղէյատէ սէվէն պանա լայրգ տէյիլ
 տիր” : (Պապլ. Ժ. 37.) “Պէօյլէճէ սիզտէն հէր
 քիմ ճիւմլէ վարիյէթինտէն վաղ կէչմէզսէ, շա-

յիրտիմ՝ օլմաղա գատիր տէյիլ տիր՝ : (Վ Դ-1. ԺԴ. 33.)

14: Սիւսրիֆ էվլատըն թէմսիլը՝ սահիհ տինն պիր կիւզէլ թաւրիֆինի էտէր . իմտի օնու պիր տիգգաթըճէ միւլահաղաւ էյլէ : Սլք դարաֆընտա՝ (Վ Դ-1. ԺԵ. 11—16.) սահիհ տինն տէն մահրում օլան պիր ատէմին սուրէթինի կէօրիւրսիւն , քի էյ կէնճ տօսթում՝ սէնտէ պիր վագըթ օ սուրէթտէ իտին : () միւսրիֆ՝ պապասընա օլան մուհապպէթինի հէփ զայպ էթտի , օնտան ուղագ գաչտը . վէ ա՛գըլ զայ՝ օլմուշ կիպի վարիյէթինի քիւլէյէն թէլէֆ էտիպ կիւնահըն վէ տէրտին իչինէ տէրինճէ տալը . լաքին սէն՝ օնտան տահաւ պիր քէրիմ Պապատան գաչտըն , վէ օնա՛ գարշը՝ օ միւսրիֆին իշլէտիյի կիպի իշլէտին : () Նուն կիւնահընըն արտը սըրա տէրտ կէլտի . վէ էյեր թէօվպէ էթմէզսէն , սէնին կիւնահընըն արտը սըրա տախի էպէտի հէլաիգ կէլէճէք : լաքին օ թէօվպէ էթտի . թէմսիլին իքինճի դարաֆընտա (17—19) սահիհ թէօվպէնին ասընըն պիր էյի թաւրիգի պուլունուր : Մ՛գըլ պաշընա կէլտի , քէնտի միսքինլիյինի տույտու , կիւնահը վէ տէլլիլի իչին ալագ կէօնիւլիւ օլտու . վէ քէնտի պապասընըն էվինին էն ալագ եէրինի արգուլէտի , վէ գալգըպ ա՛ֆվ տիլէմէյէ կիթտի : թէօվպէ իշթէ պէյլէ օլուր : () կիւնահքետար քի՛ պիր վագըթ պի գայտ տուրուպ հիչ տիւշինմէյերէք վագթինի պօշա կէշիրիր իտի , շիմտի ա՛գըլը պաշընա կէթիրտի . ալագ կէօնիւլիւգ էյրէտէն տինէ մուգայլէտ օլմամասը իլէ

Մլաճընտան վէ Գուրթարըճըսընսան ուղագ
 գաչմասը իլէ ագըլտան վէ խորաքտան մահրուժ
 կիպի հարաքէթ էթմիշ օլտուղունու տույտու :
 Կիւնահընտան իբրահ էթտի, օնասն էթիւրիւ
 ալլագ կէօնիւլիւ օլտու : Մլաճըն ճէմնա՛թըն-
 տա՛ էն ալլագ եէրի օլուրսա պիլէ՛ պիր եէր
 արգուլատը : () նուն պիր վագըթ խօր կէօր-
 տիւյիւ տին՝ շիմտի օնուն տուրմայըպ արգուլէ-
 տիյի շէյ օլտու : վէ սըտգ իլէ կիւնահըն հօլա-
 ընտան տէօնիւպ Մլաճընը արար : Ս՛իւրիֆ
 էվլատըն գապուլ օլունմասընըն թարգը՝ ինճի-
 լին թէրթիպինի պէյան էտէր : (Վ Կ-Լ. 20—24 :)
 ()՝ սըտգըլա թէօվպէ էտիպ՝ մէրհամէթ տիլէ-
 տիյի՛ անտէ պուլտու : () նուն պապասը օնու
 գուճագլայըպ՝ եինէ օղուլլուղա՛ գապուլ էթտի .
 լաքին պունոն տիգգաթ էյլէ քի, օ քէնտիսի՛
 պապասընըն քէրէմինէ լսյըգ պիր շէյ էթմիշ
 իտի : Մ՛մէլտէն տէյիլ իտի, եանի պուլտուղու
 ինայէթ՝ քէնտի ա՛մէլէրինին հիչ պիրիսինին
 սէպէպինտէն տէյիլ իտի : զիրա քէնտի աթա-
 սընըն էվինէ պիր սէֆիլ ֆուգարա՛ վէ ըէտտ օ-
 լունմուշ հալտէ տէօնմիւշ իտի : վէ պէջլէ իքէն՝
 եինէ տէօնտիւյիւ անտէ՛ պիւթիւն պիւթիւնէ վէ
 կէօնիւլ իրատէթի իլէ ա՛ֆվ օլունտու, վէ գա-
 պահաթլէրի մահվ օլուպ եինէ պապասընըն էս-
 քի մուհապպէթլի նազարընա կիրտի : ինճիլտէ
 սանա աշիքեար օլսն ինայէթ պէջլէ տիր : օ
 տախի օ գատար կէօնիւլ իրատէթի իլէ՛ վէ օ
 գատար զանիմէթ իլէ տիր : Ս՛էնին ա՛մէլէրինին
 հիչ պիրիսի սէնի՛ Մլաճըն ինայէթինէ՛ լայըգ
 էտէմէզ, օնուն նազարընա լսյըգ հիչ ա՛մէլին

եօգ տուր : Սիւսրիֆին նէսի՞ վարըտը , լաքին
 եինէ անիտէ վէ կէօնիւլ իրատէթի իլէ ա՛ֆվ
 օլունտու , սէն տախի՛ էյէր Վրիստոսուն վա-
 սիդէսի իլէ Վլաճա եանաշըրսան , պէօյլէ ա՛ֆվ
 օլունաճագսըն : Բուճանիճէ սէն օնուն գատար
 սէֆիլ՝ ֆուգարա՛ վէ գապաճաթլըսըն , լաքին
 կէօնիւլ իլէ Վրիստոսա իման կէթիրտիյին
 թագտիրտէ՛ սէնի տէ անիտէ օ՛ գատար զանի
 մէրճամէթ՝ ա՛ֆվ էթմէյէ՛ գուրթարմայա՛ վէ
 ճագգ թա՛ալայէ էվլատ էթմէյէ ճագըր տըր :

Պիր խոսուսաւ տաճա տիգգաթ էյլէ քի՛ օ
 միւսրիֆ պէօյլէ կէօնիւլ իրատէթի իլէ ա՛ֆվ
 օլունտուգտան սօնլրա , եինէ պապասընըն է-
 վինէ օղուլ կիպի գապուլ օլունտու : Դմտի օրա-
 տա օնուն տաժրանըշը նէ՞ տիւրլիւ օլմալըլըտը .
 էլպէթթէ ճէր մէմնունիյէթ վէ մուճապպէթ
 միւճիպի՛ օնու պապասընըն միւրատինէ իգաաթ
 էթմէյէ իպրամ էթմէլիյիտի : Ապին իգաաթ
 էթմէսի՛ մէրճամէթ պուլմագ միւճիպինտէն իլէրի
 կէլիւ օլմայաճաղըտը , զիրա մէրճամէթ պուլ-
 մուշուտու , վէ պապասընըն էվինէ գապուլ օ-
 լունմագ միւճիպինտէն տէ օլմայաճաղըտը , զի-
 րա գապուլ օլունմուշուտու : ()նու՛ տաճա շէ-
 րիֆ միւճիպլէր՝ եանի մուճապպէթին միւճիպ-
 լէրի ճարաքէթէ կէթիրէճէյիտի : Տինին մէյ-
 վէսի տիր տէյի թա՛րիֆ էթտիյիմ իգաաթ
 պէօյլէ տիր . ինճիլին իսթէտիյի իգաաթ՝ մու-
 ճապպէթտէն իլէրի կէլիւ , օ՛ մուճապպէթտէն
 քի , իմանտան ճասըլ օլուր : Սաճիճ քրիսթիան
 Վլաճա խըզմէթ էտէր , լաքին օնուն սէմափի
 մէքեանընա գապուլ օլունմագ իչին տէյիլ ,

զերա Վրիստոսա կելտիյի վազըթտա պու պէ-
րէքէթի էտինտի . իլլա հիսապսըզ քերէմէր-
տէն մէմնուն օլան պիր էվլատ կիպի օնա իգա-
աթ էտէր : ()՝ եալընըզ իմանտան թա՛տիլ օ-
լունուր . լաքին տէյիլ եալընըզ օլան իմանտան ,
իլլա օլ իմանտան քի , օնտա հէր իգաաթըն
թօխումլարը պուլունուր , վէ Մլահտան մեր-
համէթ պուլմուշ օլմաղըլա՝ Մլահ իչին եա-
շար :

15 : Իմտի կերէք տիր քի , իշպու սանա թա՛-
րիֆ էթտիյիմ սահիհ տինէ կէօրէ կէնճլիյինտէ
Վրիստոսուն շայիրտի օլսարն : Եյէր կէնճլի-
յինտէ քէնտինի Մլահա թէսլիմ էտէրսէն ,
ա՛գըլը վէ սաա՛տէթլու օլաճադսըն . վէ իշի-
տէճէքսին քի սանա՝ “Ե՛ իմտէն սօնկրա պանա
շաղը ըմայաճազմըսըն քի՝ Ե՛ս պապլամ կէնճ-
լիյիմին գուլաղուզու սէն սին” (Եւէ . ք . 4 :)
տէտիյինի տիյնէյէճէքսին , վէ եիւրէքտէն տէ-
յէճէքսին , Ե՛ս միւպարէք Մլահ սէնին եարտը-
մընըլա էօյլէ չաղըրայըմ . վէ շիմտի էօմրիւմին
իւր կիւնլէրինի սանա թապտիս էտէրիմ : Սանա
նէ գատար պօրճլու օլտուղումուն իգրարընը՝ է-
պէտիյէտէք պիթիւրէմէմ : Իմտի գապուլ էյլէ՝
եա՛ Մապա՝ կիւնլէրիմին իպթիտասընը հէր նէ
գատար պիր շէյ տէյիլ իսէ տէ՛ գապուլ էյլէ ,
սունա պիլտիյիմ է՛ն ալա շէյ օ տուր . էգրա-
ֆրմտա կէնճ քիմսէլէրին չօղու ֆասիտ տին-
եանըն գանունլարընա կէօրէ ա՛մէլ վէ հարա-
քէթ էտէրլէր . կիւնահա մայիլ գապիաթ՝ օն-
լարա հիւքմ էտէր . քէօթիլ արգատաշլար օն-
լարը ազտըրըրլար , վէ շէյգան օնլարը հէլազ-

ըղա սիւրէր : Լաքին եւ Ռապալ պէն սէնին սէ-
սինի տինկէյէճէյիմ . կէնճլիյիմին հէփ գայփագ
հօլլարընտա գըլաղուղում սէն օլ : Պապամնըն
տէյի սանա չաղըրըրմ , վէ պապամնըն տէյի
սէնի արարմ . վէ քէնտի իսթէտիյիմտէն զի-
յատէ էյլիյիմի իսթէր տօսթոմնուն տէյի՝ սէնի
սէվմէյէ վէ սանա իգա՛աթ էթմէյէ պանա եար-
տըմ էյլէ՛ :

Եւ կէնճ տօսթում էյէր կէնճլիյինտէ ի-
պատէթքեար օլմագ իսթէրսէն , տինեայը թէրք
էտիպ՝ Լաւհա վէ տինէ դարաֆկիր օլմաղա ճէ-
սարէթ էթմէլիսին : Պինլէրճէ տէլի գանըլար
իւմիտլէրինին թէմէլինի պու Ֆանի տինեատա
գուրարլար իսէ տէ՝ սէն սէնինքիլէրինի՝ կէ-
րիւնմէզ վէ էպէտի շէյլէր իւզէրինէ գալիլէ-
մէլիսին : () Նլար Վուրթարըճընըն մուհապպէ-
թինի հիչ սայարլար իսէ տէ , սէն շաղըղիլէ
օնուն սէսինի տինկէյիպ օնտան էջրէնմէլիսին :
Պէլի . պիզէ թէքլիֆ օլունան Վուրթարըճըյը
կէնճլիքտէ գապուլ էթմէլիսին : () Նա՛ սըղըն-
մալըսըն . վէ օնա տէմէլիսին , “ Եվկիւլիւ Ռապալ
կէնճլիյիմ սէնին տիր՝ թէզ կէչէր օլան էօմ-
րիւմին ալասընը սանա՛ թէսլիմ էտէրիմ : Ե-
նին խաղըրն իչիւն սէվինէրէք պու ալտաթըճը
տինեատան վազ կէչէրիմ . զիրա եա Ռապալ
պէնիմ իչիւն հանկը շէյի վէրմէտին : Պէն սէ-
նին իչիւն տինեայը թէրք էթտիյիմ թագ-
տիրտէ , սալթ պիր գաչ Ֆանի շէյլէր թէրք
էթմիշ օլուրում . վէ պիրազ ճիւրիւֆտէն վազ
կէչմէմ իլէ , սէնտէ փահա եէթիշմէզ խաղինէ-
լէր պուլաճաղըմ : Եւ միւպարէք () իսուն՝ սէն

պէնիմ իշխան սահիճ սաստեթմտէն վազ կէջ-
տին . պէնիմ իշխան սէնին մէլէքլէրինին կէյին-
տիքլէրինտէն փարլագ իզզէթլէրի թէրք էթ-
տին . պէնիմ իշխան՝ սէնին հուղուրունտա արա-
տըղմտան շէրիֆ շաղլըգլարը պըրագտըն : Իմ-
տի կէնծլիյիմ սէնին օլսուն . շիմտիյէտէք չօղու-
կիթտի , լաքին եւ Բապպ կէրի գալանը գապուչ
էյլէ : Վէ արթըգ կիւնլէրիմին հիչ պիրիսի սէ-
նի էօլտիրէն տիւնեանըն՝ եախօտ սէնին վէ պէ-
նիմ պէյլիւք տիւշմանըղըն խըզմէթինտէ կէջ-
մէսին : Պէնիմ կէնծլիյիմ՝ ճանըմ՝ էօմիրւմ՝ վէ
հէր շէյիմ սէնին աճապիպ Բլլահանի մուհապ-
պէթինէ լայրգ տըր :

Իշտէ էյ կէնծ տօսթումմ պունծիլէյին՝ էյեր
սահիճ ի պատէթքեարըղըն վաթ իսէ , տինէ
ղըտտ օլան հէր շէյտէն վազ կէջմէլիսին . պէյ-
լէճէ մէրամընը՝ սահիպինի՝ վէ եօլունու տէյիշ-
թիրմէլիսին . վէ պէյլէ քէնտինի՝ սըտղը պիւ-
թիւն սէնին իշխան էօլէնէ վէրմէլիսին : Լաքին
պունու էթմէյինճէ ճէննէթի ումնագ՝ քէնտինի
պիր ուշուրումտան աթըպ տա տիւշմէյի ում-
մագ գատսար տիվանէլիք տիր . եսնի ումուլմագ
շէյի ումմագ տըր : Բլլահըն քէլամը՝ կիւնահտան
տէօնմէքսիլին գօրթուլուշ օլմաարընը աշի-
քեար էտէր :

16 : Ի պատէթքեարըղտա մէշհուր չօգ քիւմ
սէլէր՝ քէնտիլէրինի Բապպա թէսլիմ էթտիք-
լէրինտէ աճտնամէ հաղմաղիլէ էթմիշէր . վէ
չօգ բուհանի մուալլիմէր պու տտէթի պէյէն-
միշէր : Վէ իշթէ օ՝ աճտնամէլէրին պիր էօրնէլի
պու տուր :

“ՎՏ Լ՝ զիմ վէ էպետէն միւպարէք Լ՝ լա՜հ
քէնտիմի սանա ա՛հտ իլէ պաղլամագ իչիւն թէ-
վազու՝ իլէ սանա եագլաշորլմ . վէ իւմիտ էտէ-
րիմ՝ քի՛ պու ա՛հտըմը հիչ ունութմամ : Եպե-
տի խէլասըմ պանա՝ պին տիւնեատան զէյատէ
իգթիզալը օլտուղունու՝ վէ քէնտիմի սանա թէս-
լիմ էթմէյէ զէյատէսինձէ պօրճլու օլտուղու-
մու պիլէրէք՝ սէնին Լ՝ լա՜հըմ օլտուղունու տէ-
րունտէն իգրար էտէրիմ :

Պու քէօթիւ տիւնեատան սահիհէն վազ կէ-
չէրիմ . պէնիմ հիսսէմի օնտա արամոյաճաղըմ ,
վէ օնուն ֆէնա տտէթլէրինի վէ տէլիլէքլէրինի
վէ սէվինձլէրինի թէրք էտէրիմ : Տիւնեատա
տուրտուգձա՝ պէն տիւնեատան օլմոյաճաղըմ ,
իլլա պիր սէմավի տիյարա եօլճու կիպի էօմիւր
սիւրմէյէ ճահտ էտէճէյիմ :

Սէնի տէրունտէն քէնտիմէ փէտէր էսինի-
րիմ , սէնին լուգֆունտա վէ մուհապպէթինսէ
մութլուլուղումու՝ վէ րահաթըմը՝ սէնին հու-
ղուրունտա արայաճաղըմ : Սէնին միւրատընա
կէօրէ գուլանըմագ՝ վէ սէնին գանունլարըն իլէ
հիւքմ օլունմագ իչիւն՝ քէնտիմի սանա թէսլիմ
էտէրիմ :

Իապպ (Հիսուս՝ Քրիստոսու քէնտիմէ Վուր-
թարըճը գապուլ էտէրիմ . վէ քէնտիմի լայըզ-
սըզ տէրտիմէնտ կիւնահքեար օլտուղումու իգ-
րա՛ր էտէրիմ : Եւ իապպ (Հիսուս՝ պէն սէնի
քէնտիմէ՝ պէնիմ իչիւն տէրտ չէքմէյէ Լ՝ լա՜հ-
տան կէօնտէրիլմիշ քէֆարէթ էտիճի վէ Վուր-
թարըճը գապուլ էտէրիմ . վէ հէփ իւմիտլէրի-
մի սէնին քէֆարէթլի էօլիւմիւնէ վէ թէքմիլ

ա՛տարկեթինէ տայանտըմաղա իսթէրիմ՝ . վէ սէնին շաիրտին օլուպ արտըն սըրա կիթմէք ի-
չիւն քէնտիմի սանա թէսլիմ էտէրիմ :

Ս է քէզալէք ա՛ղիզլէյիճիմ տէյի քէնտիմի
Լ՛ղիզ Բուհա թէսլիմ էտէրիմ , վէ տուա՛ է-
տէրիմ քի , օնուն Լլահանի նուրու ճանըմը
նուրլանտըսըն , վէ օնուն գուվլէթի եիրէյի-
մի թէմամէն թէպտիլ էթսին : ()նուն թա՛լիմի
իլէ թա՛լիմ օլունմասընը իսթէրիմ , վէ օնուն
գուվլէթինի արայաճաղըմ :

Լա՛ Լլահըմ՝ պունճիլէյին սէնին իչիւն
տիւնեայը թէրք էտէրիմ , վէ քէնտիմի վիւճիւտ՝
ճան վէ լուհուլա եա՛ վէտէր՝ վէտէրիմսին տէյի
եա՛ ()ղուլ՝ Գուրթարըճըմսըն տէյի , վէ եա՛
Լ՛ղիզ Բուհ ա՛ղիզլէյիճիմ սին տէյի տէրուն-
տէն սանա թէսլիմ էտէրիմ : Ս է հալա շահիտիմ՝
սէն իքէն , պու ա՛ղիզ ա՛հտըմը թաստիգ էտէրիմ :

Ս է եա՛ միւպարէք Լլահ պու ա՛հտը Գու-
ր-յուլա գապուլ էտէրիմ , զերա օնու՝ սէնին
նազարընտա կիպի էտէրիմ : ()նու Բէհաճէն գա-
պուլ էտէրիմ . զերա կերտէ հիչ պիր շէյ սագ-
լամամ , իլա պիւթիւն պիւթիւնէ սէնին օլմամը
իսթէրիմ : ()նու կէօնիլ իբապէլի իլէ գապուլ
էտէրիմ . զերա պէնի հիչ պիր ճէպը զօրլամաղ ,
իլա պու՝ սէնին ինայէթինին սէպէպինտէն
սէչտիյիմ տիր : ()նու եյի պիլէրէս գապուլ է-
տէրիմ . զերա պու շիմաի եափտըղմը միւլահա-
պ էթմիյիմ : Ս է օնու Էպէպէն հըֆը էթմէք
իչիւն գապուլ էտէրիմ . զերա սէնին եարտըն-
ըլա թա՛ էօլիւմ պէնի Լլահը գարըլամաղս
կէօթիւրիւնճէյէտէք՝ պու սէչտիյիմէ եափը-
շաճաղըմ :

Սառ' տէլէ արդարեւ իջեան Մլաճա վէ 'Բրիտանիա
 իւրեան իսկեան արդար իմանելն արդար :

Միայնակարեք վէ ճեղիւ Մլաճա՝ ճեննէթին
 սառ' տէթի սէն սին . վէ անդիւրէր հեմ մէլէքէր
 էպէտի էյլիյի սէնտէ պուլուրլար : Հ ու սէնին
 եիւճէ մեքեանլարտու ուան ճիւմլէ ճեմա'աթըն'
 սիմանտան տոյմուշտուրլար, վէ սէնին սէֆանըն
 ըրմաղընտան իջէրլէր : Պէնի էպէտի տիւնեա-
 տան պըրը դութան փէրտէ ինճէ տիր . լաքին օ
 պէնի օնլարըն իւնսիյէթինտէն՝ սէֆալէրինտէն՝
 վէ թէսպիհաթինտէն պըրաճագ խէնտէք կէ-
 նիշ տիր : Պէն՝ պիր գապահաթիլ ատէմ՝ էպլա-
 տը ոլուպ՝ սէնի թանըմատըմ , ֆասիտ վէ էյլիյէ
 զըտտ ոլուպ՝ սէնի արամատըմ . ճահիլ վէ քէօր
 ոլուպ գարանըգտա կէզէրիտիմ իսէ տէ երինէ
 կէօրիւյօրում սանըրըտըմ : Տէմիր զէնճիւրլէր իլէ
 պաղլանմը սէֆիլ կիպի էսիր՝ էլլէրինի վէ ա-
 յագլարընը զայպ էթմիշ քիմնէ կիպի պիչարէ
 իքէն՝ երինէ էսիր ոլտուղումու պիլմէյիպ չարէ-
 սիղլիյիմի տույմատըմ : Միայնակարեք տէր Մլ-
 լաճա՝ էյէր սէնին մէրհամէթին մապէյնէ կիրմէ-
 սէյիտի , թա՛ ճէհէնէմին ալէվլէրի չըպլագ վէ
 տիթրէր րուհումուն էօնիւնտէ ամանսըղ փար-
 լայընճայէտէք՝ պէյլէ գալաճաղըտըմ : Մաքին
 սէնին իսմինէ էպէտ էլ ապատ համու ու սէնալէր
 ոլտուն , քի պէնիմ կիպի զայ՝ ոլմուշ պիր մախ-
 լուգա մէրհամէթ էտիպ՝ եարտըմ էթմիշսին :
 Սանա մէճտ ոլտուն , քի մէրհամէթին խապէ-
 րինի ալմընըմ . էն եիւճէլէրտէ իղզէթ վէրիւ-
 սին , քի սէնին () զլուն օնու տիւնեայա կէթիր-

միշտ իր: Պունուն իշխուն տնտեսայրպ՝ սինսիլէտէն
սինսիլէյէ թա՛ սոնկ պօրու սէնին էվլատարընը
տաճա պիր ալա տիննեայա սանա թպատէթ էթ-
մէյէ չաղըրընճայատէք, սանա վէրիլէճէք մէտճ-
լէրին արտը քէսիլմէյէճէք: Սէնին մէրճամէ-
թին գատար պիր մէրճամէթ իշխուն էպէտիլիյին
մէտճլէրի Տադիգաթ աղ օլաճագ, վէ սէնին
մուճապպէթինին աթէշլինէ պագընճա՝ կէօյիւն
աւքէրլէրինին աշգըլա սունտուգլարը մէճտ ու
սէնալէր սօուգ տուրլար: Եւ Վ'գիմ Վլաճ'
մէրճամէթին իշխուն սէնի մէտճ էտէրիմ, սէնին
()ղուն իշխուն սէնի մէտճ էտէրիմ. Տայաթըն
եօլունու սէն թա՛րիֆ էթմիշսին, վէ սէլամէ-
թին իղնի սէն կէօսթէրմիշսին: Սէնին ինայէ-
թինտէն՝ օ՛ Տէփիսի իշխուն էօլիւմ տատմը տըր,
վէ “Վապաճաթլարըմը իշխուն եարալանտը,
եարամաղըրգլարըմը իշխուն տէօյիւլտիւ” տէյի
պանա սաճիճ պիլտիրմիշսին:

Ե իմտի եւ Վլաճըմ՝ սանա կէլմէք իշխուն
պէնիմ էօլում պու միւպարէք Վուրթարըճը
օլուն. սէնսիղ ճէննէթ տալի ճէննէթ օլա-
մաղ: Սէնին Տուգուրուն էն գօյու գարանըղը
տէֆ՝ էտէ պիլիւ, կէճէյի կիւնտիւղէ՝ տերտի
րաճաթա՝ գասապէթի սէվինճէ՝ ֆուգարալըղը
ղէնկինլիղէ՝ վէ էօլիւմիւ էօմիւրէ թէպտիլ էտէ
պիլիւ: Սէնին Տուգուրուն շէճիտ զընտանընը
փատիլաճ սէրայընտան կիւղէլ՝ վէ էօլում օտա-
սընըն մէլիւ սուքիլթուղունու նաղմէ սէսին-
տէն խօշ էտէ պիլիւ: Սէնին մուճապպէթին՝
գարանըղ մէզարը նիլաւմ վէ մուճապպէթ իլէ
տօլու էն շէն էվտէն զիյաաէ արլուլէնէճէք պիր

մէքեան էտէ պիլիր: Սէնին մուհապպէթին պիր
խազէյնէ տիր, քի ծնուն եանընտա տիւնեալա-
րըն զէնկինլիյի ֆուգարալըգ տըր, վէ ատէմի օ
խազէնէտէն պու տիւնեանըն հէփ տիւշմանլըղը
ասլա մահրում էտէմէղ: Սէնին հուզուրուն՝
հէփ տիւնեալի ի զգէթի գարանլըգ էտէր, վէ
տիւնեալի ճէմալին հիւսնիւնիւ՝ եիւզիւնէ պա-
գըլմաղ օլմասընա սէպէպ օլուր: Սէնի թանը-
մագ՝ սէնի սէվմէք վէ սէնտէն մէսրուր օլմագ՝
եէրտէ պիր ճէննէթ տիր, լաքին ասըլ ճէննէթ-
տէ՝ սէնի թանըյան վէ սէվէն վէ սէնտէ մէս-
րուր օլանլարըն ճէննէթի՝ նասըլ ճէննէթ օլ-
մալը: Սէյ Միգիւմ Մալա՝ պու սաա՝ տէթ պէնիմ
օլա պիլիր մի. պէն՝ կիւնահքեար ատէմին գա-
պահաթըլ էվլատը՝ պիր գուրտ՝ պիր եափուաք՝
պիր կէօլէէ իքէն, օ գատար եիւքսէք եէրի ար-
զուլէյէ պիլիրմիյիմ. սէն՝ եա՝ էպէտի Մալա՝
պէնիմ սին տէմէյէ ճէսարէթ էտէ պիլիրմիյիմ:
Սա՝ Ռապպ էտէ պիլիրիմ՝ չօգտան էվվէլ էտէ
պիլիրիտիմ, լաքին պէն սէնի՝ վէ պու վասֆէ
կէլմէղ միւպարէքլիյի պօշ սույտըմ: Սէնի խօր
կէօրմիւշ օլտուղումու տիւշիւնտիւքճէ՝ հիճապ
վէ տիթրէմէ իլէ եիւրէյիմ պայըլըպ պաշըմ
սէրսէմ օլմույա լայըգ տըր: Սաքին շիմտի եա՝
ինայէթլի Ռապպ՝ արթըգ միւարիֆ էվլատըն
էթտիյինի էթմէյի նիյէթ էթտիմ. սանա կէ-
լիրիմ, պէնիմ միւպարէքլիյիմ սէն օլ, եօխսա
պէնիմ հիչ սուլա միւպարէքլիյիմ օլմայաճադ
տըր: Սանա կէլիրիմ, թէքմիլէն եիւրէյիմէ սէ-
նին էօնիւնէ էյիլմէյի էօյրէթ: Սուհապպէթ
պէնի սէնին թախթընա ճէլպ էթսին. իմանըմ՝

սէնին վա՛տէրինէ տայանսըն . իդո՛ւաթ՝ սէնին միւրտտըն պէնիմ օլմասընա սէպէպ օլտուն : Լ՛րթըդ պէնի՛ սէնտէն գաչկըն օլմաղա պրադմա . կէնճըլյիմին պադը գալանը գապուլ էյլէ , վէ Էօմրիւմ՝ ուզուն օլմուշ գըսսա օլմուշ՝ հէփ սէնին օլտուն :

Սէն տախի՛ եմ միւպարէք Վուրթարըճը՝ պանասաւ տէթէ՛ ճէննէթէ՛ վէ Լ՛լահա կէթիւրէն եօլ քէնտին օլտուղունու աշխքեսար էթտին . վէ Էօմիւր՝ եարտըմ՝ վէ հէր էյլէք իչիւն սանաւ կէլիրիմ : Սէնին գըլմէթլի գանըն պէնիմ իչիւն տէօքիւտիւ . սէնին ա՛տալէթին պէնիմ գապահաթը ճանըմը էօրթմէյէ եէթէր : Պէն պիր շէյ տէյիլիմ . սանա հէր նէ սունա պիլիրսէմ , եինէ նազարընա լայըդ տէյիլ տիր . տուալէրիմ՝ մէտհէլէրիմ վէ էն ա՛յլիզ ա՛մէլէրիմ սէնին քէֆարէթ էտիճի գանըն իլէ սէրփիլմէյէ միւհթամ տըրլար : Աքին զայ՝ օլանլարը գուրթարմադ իչիւն կէլմէտին մի . իշթէ պէն՝ զայ՝ օլտում , եօլ՝ կերշէքլիք վէ Էօմիւր սէն տէյիլ մի սին : Ա՛օմրիւմ սէն օլ . սէնին ճիւմլէյի փաքլար գանըն իլէ պէնի եայդա . պէնի սանա պէնկզմէյէ թէպտիլ էյլէ . կէլ եիրէյիմի ղապդ էթ , վէ սէնին Լ՛զիզ Րուհունուլա իչէրիմաէ սաքին օլ : Վապահաթլի իմ , վէ սէնին գանընա սըղընմասընը արզուլէրիմ . չարէսիզ իմ , վէ սէնին գօլունա տայանմասընը իսթէրիմ . հէլաք օլմաղա լայըդ իմ , վէ սէնին հիւքմ թախթընըն էօնիւնտէ՝ սէնինէօլիւմինիւ անկարագ նիյազ էթմէսէնի իսթէրիմ : Աէօքտէ շիֆաւթճիւմ օլ , վէ եերտէ պէնի՛ ալադ կէօնիւլիւ պիր

տասմ էյլէ : Սէնին այաղընտա օթուրուպ՝ սէն-
տէն էօյրէնմէսինի իսթէրիմ . վէ սէնին էօլիւ-
մինէ կիւվէներէք սէնին սուրէթինէ կիրիպ աղ
պիր տէրէճէտէ քէնտիմտէ սէնին սէվկիւլիւ
պէնպէյիշինի կէօսթէրմէյէ իսթէրիմ : Պէնի
սէնին կիպի սապըրլը՝ ալլադ կէօնիւլիւ վէ հա-
լիմ՝ էյլէ . պանա՝ սէնին էթտիյին կիպի քէօ-
թիւլիյէ պէտէլ էյլիք՝ վէ խուսումէթէ պէտէլ
մուհապպէթ էթտիր : Նօմրիւմ վէ հէր շէյիմ
սանա թագտիս օլունսուն . էօլիւմ՝ պէնի սանա
կէթիւրմէյէ կէօնտէրիւմիշ սալթ պիր միւրիւվ-
վէթլի խապէրճի կիպի կէօրիւնսին : Պու սա-
աթտան պէնիմ կէնճլիյիմ՝ սաղըրըմ՝ վէ
գուվվէթիմ սէնին օլսուն . պէնի՝ սէնին մու-
հապպէթին հարաքէթէ կէթիւրսին . սէնին վա-
սիյէթլէրին պանա տէլիլ օլսուն . վէ սէնին
էօրնէյին պէնի հիտայէթ էյլէսին : Սէնին վա՛տ-
լարըն պէնի շաղ էյլէսինլէր , վէ սէնին էօյիւթ-
լէրին պէնի քէօթիւլիւքտէն սաղընտըրսընլար .
սէնին էլին պէնի գալտըրսըն , վէ էնճամ էօլիւր-
քէն՝ պաշըմը սէնին մէրհամէթլի գօլունա տա-
յաթըպ , պանա՝ էօլիւմիւ զաֆէրտէն եուտուլ-
մուշ պուլտուր : () վազթ շու փարլադ մէքեան-
լարտա պանա հայաթըն եօլունու կէօսթէրէն՝
վէ կիւզէլ ամմա կէշէր կէնճլիյիմի սանա թէս-
լիմ էթմէյէ շիմտի պէնի մէյիլի էտէն՝ ինա-
յէթ իշիւն սէնի մէտհ էտէյիմ :

Սաքին եա Միլիմ Միլլահ՝ պէն նէյիմ , վէ
պէնիմ էթտիյիմ գարարլար վէ մուրատլար նէ
տիրիւր : Մի վահ . պէն պիր գամըշ գատար գուվ-
վէթսիգիմ , վէ գաըարլէրիմ սապահ պուլուտու

վէ սապահտէքի չի՛հ կիպի օլմուշար . լաքին եի-
նէ սէնին վա՛տ էթտիյին Ռուհուն իչիւն ըի՛ծա
հտէրիմ : Վ՛զիզ Ռուհունու սէնտէն տիւէյէն-
լէրէ վա՛տ էթմէմիշտին . օնուն ա՛ղիզ թէսի-
րաթլարընը պանա պաղըշա . օնլար իլէ ճանըմը
սուվարուպ թաղէլէ . օնուն ա՛ղիզ թահրիքլէրի
պէնի հէր էյի ա՛մէլէ վէ արզույա մայիլ էթ-
սինլէր : Պէնիմ՝ ճանրմ դապիաթճա քարանըզ
վէ գըսըր չէօլէ պէնկէր . լաքին օնուն գուվվէթ-
լէրի իլէ միւպարէք օլսամ , գարանըզ տաղըլա-
ճագ , վէ չէօլ կիւլիսթան կիպի չիչէքլէնէճէք :
Սէնի թանըմայը՝ օ պանա էջրէթմէլի , եօխսա
սէնի ապլա տողու թանըլամայաճաղմ . սէնի
սէվմէյի՝ օ պանա էջրէթմէլի , եօխսա պէնիմ
եիւրէյիմէ Վլաճանի մուհապպէթ տաիմա
ղարիպ օլաճագ . Վ՛զիմ Վուրթարըճըմըն հէփ
ֆազիլէթլէրինի՝ օ պանա կէօսթէրմէլի , զիրա
օնուն թա՛լիմի օլմագսա , հէփ զայրը թա՛լիմէր
պօշտուրլար : Ս՛յ ա՛ղիմ վէ միւպարէք Վլաճ՝
սէնին ա՛ղիզ Ռուհունու պանա վէր , բի եիւրէ-
յիմի օնուն դաթը վէ եավաշ գըլաղուղուղունա
թէսլիմ էտէյիմ : () պէնի հէր իգթիզալը կէր-
չէքլէյէ իրշատ էթսին . օ ճանըմա եէնի չէքլէլ
վէրսին . վէ պէնտէ փագ եիւրէք եարաթսըն .
վէ տէրունիմտէ տողու ըուհ եէնիլէթսին . ճէն-
նէթտէ մալիք օլաճաղմ դապիաթլէր՝ պէն
տինեատա տուրտուգչա պէնիմ ճանըմա օ-
նուն վասիգասի իլէ հէփ փէյտա օլսունլար :
Եւ ճիւմլէ մէրհամէթլէրին փէտէրի՝ Հիսուս
Վրիստոսուն խաղրի իչիւն ըի՛ծալէրիմի տինլէ
վէ իհսան էյլէ . Վ՛մին :

Գ ԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

Վարդապետ Հագագը նորա պա՛պը պարբեր լէ
 Խաչի իմիպըրպէն սագը նախ Հագագը նորա
 նախնայնէր :

1 : Չօգ քիմսէլերին բուհանի հալերի հագագը-
 նա քէնտիլերինի ալտաթըպ հէլաք օլտուգլարը՝
 Ալահըն քէլամընտան այան ու զահիր տիր :
 Վէնտի քէնտիլերինէ՝ Սէլաթէ՛ն՝ «Էլաթէ՛ն տէր-
 լէր, լաքին Ալահ՝ օ հալտէ օլան քիմսէլերէ
 «Էլաթէ՛ն էօգ Կուր տէր : Այնիհի՛ պիր էսիր բու-
 յասընտա ազատըգ կէօրիւր տէ՛ ույանուպ էդ-
 րաֆընտա զընտանըն հիյպէթլու տիվարլերինի
 կէօրտիւյիւ կիպի՛ օնլար տախի թա՛ պու պա-
 դըլ ըիյայը տէֆ՝ էթմէյիլէ էպէտիլիյին իչինտէ
 ույանըպ՝ քէնտիլերինի էպէտի հէլաք օլմուշ
 պուլանատէք՝ պունճիլիյին ճէննէթ իւմիտինտէ
 տիրլէր : Ինսան եիւրէյինին հիյլէքեարըզը օ
 գատար պէօյիւք տիւր քի, օնուն վէ տինեսանըն
 ալտաթմալարընտան հէր նէ գատար թէգէյ-
 յիւտ իլէ սագընըրսան, օնլարտան էմին գալման
 զայէթ կիւճ տիւր, չիւն օնլար սէնին սաա՛տէթ
 իչիւն իւմիտլերինի պօշա չըգարըպ՝ սէն շազըզ

վէ ի զգէթ պէքլէտիյին վագրթտա , սէնի հի-
ճապ վէ դօրգույուլա էօրթմէյէ պագարլար :

2 : Լէսսէվիյէ ի թիգատլերին պիրի պոն տուր
քի , քրիսթիան անկըւան քիմսէլերին կէշինմէ-
լերի վէ տաւրանըշլարը էտէպ իւզըն օլուպ դա-
պիաթլարը խօշ օլուրսա , ճիւմէսի տօղրու քը-
րիսթիան տըրլար : Աքին էյվան , պունլարըն
հէփիսի՝ պինլերճէ ատէմլերտէ պուլունուր քի՝
օնլարըն սահիհ տինտէն հիշ խապերլերի եօգ
տուր . վէ աիրէթ հագգընա՝ ատէմլերին տէ-
րունլերինտէ սահիհ բարեպաշտութիւն եօղ ի-
սէ , պու կիւզէլ կէօրիւնէն՝ վէ ատէմլերի խօշ-
լանտըրըր շէյլէր հիշ ֆաիտէ էթմէյէճէքլէր :
Պու շէյլերէ զիյատէսինճէ մալիք օլուպ՝ օ ի գ-
թիզա էտէն պիր շէյտէն մահրում օլան քիմսէ-
նին նագլիյէթինէ պագարսան , պու սէօյլէտի-
յիմիզ աշիքեսար օլուր :

Սաթի . Ժթ . Սաթի . Ժ . Լաթի . Սաթի . Ժթ .
պաշնետա՝ պունուրն պիր էօրնէյի եաղըմըշ պու-
լունուր : “Վ է օ՝ տիշարլտա եօլտա կիտէրքէն
պիրի՝ (կէնճ պիր հիւքիւմտարըն պիրի՝) իլէրի
սէյիրտիպ , էօնիւնէ տիզ չէօքտիւ , վէ օնա սօր-
տու . “Նա էյի խօճա , նէ՞ էտէյիմ քի՝ էպէտի
էօմրէ վարիս օլայիմ” : Պու՝ օ գատար էհլի է-
տէպ պիր քիմսէյիտի քի , Լաւհըն թէնպիհ-
լերինին չօգլարընըն հագգընա , հիշ տէյիլ իսէ
աշիքեսարտա կէօրիւնէն հարաքէթլերինտէն
եանա՝ “Պունլարըն հէփիսինի կէնճլիյիմտէն
պերու սագլատըմ” տէյէ պիլիր իտի : Վ է
հիսուս օնա պագըպ օնու սէվտի . վէ օնա տէտի ,
“Պիր էքսիյին վար , կիթ նէն վար իսէ սաթ վէ

ֆուգարալորա վեր , վէ կեօքտէ խաղնէն ու-
 ճագ , վէ խաչը գալորորպ կէլ պէնիմ արտում ճա-
 տիւշ : Ս է օ պու սեօզտէն գասավէթլէնիպ է-
 լէմ չէքերէք կիթտի , զիրա չօգ վարիյէթի վա-
 րըաը' : Վէրչի պու կէնճ ատէմին մէշրէպինտէ
 պա՛ղը կիւզէլ վէ իւմիտ վերիւր շէյլէր վարը-
 տը խէ աէ , եինէ հալի կիւնահըն վէ էօլիւմիւն
 իչինտէ օլտուղու շիւպհէսիզ տիր : Ս է պէլքի
 պու մուխթասար նագլիյէթ' պիր քիմնէնին է-
 տէպտէ վէ տին իչիւն թէգէյյիւտտէ չօգ իլէրի
 վարա պիլիպ տէ' եինէ ճէննէթտէն կէրի գալ-
 մագ իՅթիմալինի կէօսթէրմէք իչիւն եաղօլտը :
 Վէնճլիքլէրինտէ պու կէնճ ատէմ կիպի սէվի-
 լէճէք' վէ տիւնեանըն ինտինտէ օնուն գատար
 էյի քիմնէ ազ վար , եինէ օնտա պու գատար
 սէվիլէճէք շէյ վար իքէն սահիհ բարեպաշտու-
 թիւնու պիլմէղիտի : Տահա պիր էյի տիւնեայէ
 նասըլ նայիլ օլապիլիրիմ տէյի , սէյիրտէրէք'
 Բապպա սօրմաղա կէլտի , վէ պէօյլէճէ ա՛շգ վէ
 թէվալու' կէօսթէրտի : Թա՛լիմի արամագտան
 ութա՛նմատը , իլլա նէ էյլէյիմ քի' էպէտի հա-
 յաթը միրաս էտէյիմ տէյի' իգթիզալը սիւ՛ալ
 իլէ Նիսուսա կիթտի : Պու քիմնէ' զէնկին օլ-
 մաղըլա զէնկինլիյէ միւթա՛լիգ տուզագլարըն
 թէհլիքէլէրինտէ պուլունտուլունտան' ախրէթ
 իչիւն տիւշիւնմէսի տահա զիյատէ թաա՛ճիւպ
 էտէճէք պիր շէյ տիր : Պունուն հագղընա սէյ-
 լէնմիշտիր քի' "Ղանը իչիւն իՅթիմամը' տէօ-
 չէքտէ խասթէ եաթան պիր քիմնէնին թէֆէք-
 քիւրիւ տէյիլ իտի , զիրա օ՛ սաղըրգտայրտը .
 իխթիյարըղըն մահզունլուղընտան նէշաթ էթ-

միշտ էյիլ իտի . զերա կէնճ իտի , վէ տիւնեա-
տան խօշնուտ օլմայուպ պըգմանըն էսէրի տէ
տէյիլ իտի . զերա զէնկին վէ իգպալլըյտը” .
վէ պունու տէյէնին հագգը վար : Պիր ա՛մէլ չօգ
քերրէ ուսուլինտէն պէյէնիլիւր , վէ պունուն
գուլանտըղը ուսուլտէ պէյէնտիւրիւր չօգ շէյ
վարըտը . էկէրչի զէնկին վէ միւ՛թէպէր օլուպ ,
Ֆուգարա վէ խօր կէօրիւնիւր պիր քիմնէյէ կէ-
լիյօրուտու , լաքին եինէ մաղըուր սէրպէսթիլք
գուլանմատը , իլլա՛ խօճասընա՛ ալլագ կէօնիւլ-
լիւգ վէ րաղպէթ իլէ եանաշտը : Պունլարտան
մա՛տա՛ մէշրէպինտէ տահա՛ էյի պիր շէյ վարը-
տը . շէհվէթէ վէ օրանսըղըղա՛ տալաճաղընա ,
Ելլահըն թէնպիհէրինէ մուգայյէտ օլմուշու-
տու : () Նուն եաշամասը էտէպանէ վէ քէնտիսի
պիր միւ՛թիւ էվլատ օլմուշուտու . վէ ղալիպա
մուհապպէթի վէ միւրիւվվէթի իտի , վէ շիւպ-
հէսիւ տօսթլարընըն րաղպէթինէ նայիլ օլմու-
շուտու : Չունքի Բապպ պիլէ օ գատար խօշ
շէյլէր կէօրտիւ . օնտա քի՛ օնուն եիւզիւնէ պա-
գըպ օնու սէվտի . լաքին միւպարէք Վուրթա-
րըճըմըղ օնու իմթիխանէ գոյուպ՝ Քրիստոս
իչիւն վէ ճէննէթ իչիւն ճիւմլէյի թէրք էթմէք
կերէք իտիյինի օնա իֆատէ էտինճէ , անխտէ
օնուն եիւրէյի քէսիլտի . վէ քէնտինտէ պու
գատար սէվիլէճէք շէյլէր վար իքէն , եինէ մու-
հագագա տիւնեանըն սէվիլճիսի օլտուղունու պէ-
յան էթտի : Վ՛ է պիր քիմնէ՛ կէնճ օլմուշ իխ-
թիյար օլմուշ՛ ֆասիգ օլմուշ՛ ֆաղիլէթի օլմուշ՛
“Տիւնեայը սէվէրսէ , Պապանըն սէվկիւսի օն-
տա եօգ տուր” : (ա . 3 . 15 :) Լաքին կերի

տեօնմէսինին դարզը պիլէ՝ էթտիյի սիւալ իշլն
նէ գատար գայտ էթտիյինի կէօսթէրաի . զերտ
գատալէթ իլէ կերի տեօնտիւ վէ մաճընն օլտու :
Խիւլասէի քէլամ՝ պու էօյլէ պիր քիմսէ իտի
քի, ճիւմլէ կէնճ քիմսէլէրինն օնա պէնզէմէլէ-
րինի իսթէյէ պիլիւրիլ : Ա է եինէ էօյլէ պիր
քիմսէ իտի քի, օնլար՝ օնունն օլտուղունտան չօգ
ղիյատէ օլմալարընը իսթէմէլիյիլ : Ալէսսէվիլէ՝
պու թէսիրլի մուսթասար նագլիյէթաէն էօյ-
րէնէ պիլիւրսինիլ քի , էյէր ճանըն՝ Վրիստոս
իշլն հէր շէյի զիյան դութմասընա սէպէպ օ-
լան սահիհ բարեպաշտութիւնու նօգսան օրուր-
սա , էօլմէլ ճանլարընըն խէլասը հագգընտա
ատէմլէրտէն թաղպէթ գազանան հիշ պ/ր շէյ
սալա ֆաիտէ էթմէյէճէքտիր :

Աշպու էօրնէյին էօյրէթտիյի իլմի մուսթա-
ստրճա պէյան էթտիքաէն սօնկրա՝ պաղըլ ի-
թիգատլէրտէն սագընտըրըր մախսուա էօյիւտ-
լէրին պիր գաչընը տահա միւլհաղա էտէլիմ :

Յ : Տինին պիր գաչ ա՛ղիլ հագըգաթլարընը
պիլմէյիլէ՝ քէնտիլէրինի թէմամ տինտար սա-
յանլարըն դօրգուլաճապ պաղըլ իթիգատլարըն-
տան սագըն : Տիւնեատա պէօյլէ քէնտի քէնտի-
լէրինի ալտաթանլար չօգ վար : (Նլար Ալէտա-
րանըն ա՛ղիլ մատտէլէրի հագգընտա սէօյլէշէ
պիլիւրլէր . լաքին օնուն հիւքիւմէթինէ վէ գուլ-
վէթինէ շարիպ տիրլէր , էթտիլլէրի լաֆլարա
պագարսան , քրիսթիանլար տըր տէրսին . լաքին
հարաքէթլէրինէ պագընճա՝ փութիէրէսթտըր-
լէր զանն էտէճէքսին : Ալլահըն քէլամը՝ թագ-
րիր էտէր քի , մուհապպէթ օլմայընճա ճիւմլէ

ի լիմ պօշ տուր, վէ ի լիմ տար հիշ տիր: Ի հիմ-
մալ քի կեօքտէն տիւշէն ճէհէնէմ լիք ըուհլար՝
պաղը աղիւզ մատտէլերին հազգընտա էն մէշ-
հուր քրիսթիան լարըն պու տիւնեատա պիլտիք-
լերինտէն չօգ զիյատէ պիլըրլեր, ամմա եինէ
շէյգան տըրլար:

4: Սէնին էպետի իւմիտլերինի՝ սանա վերիւ-
միշ տինէ տայիր պահիւրէ օլան իւրէլէր իւրէլինէ
դօմատան սագըն: Սէն քրիսթիան տէնիլէն
մեղհէպտէ պէօյիւտին, լաքին պու սէնի քրիս-
թիան էթմէզ: Օիրա պիր սահիհ քրիսթիան
Յիսուս Վրիստոսս իման կէթիրմէյիլէ Մլահ
թաւալանըն էվլատը տըր: (Պաղոթ. Գ. 26:)
Օիքր օլունան կէնճ հիւքիւմտարա՝ կէօրիւ-
նիւր քերէմլէր իհսան օլունմուշտուր: Կա-
փառնայումուն էհալիսի՝ պու քերէմլէրէ մալիք
իտի, լաքին օնլարը ֆէնայա դուլանտըզլարը
իչիւն ճէհէնէմին տահա տէրինինէ վարտըլար:
(Պաղ. Ժ. 23:) Սէն Վրիստոսուն հուզու-
րունտա շօլ եէյիպ իչէնլերին չօղու պիլէ՝ քի
Վրիստոս օնլարըն սօգազլարընտա թալլիմ տա-
իի էթտի, օնուն աղզընտան «Պէնտէն ուզագ
օլունէ յպինամուսլուղու իշէյէնլէր» քէլամընը
իշիթէճէլէր: (Պաղ. Ե. 23:) Տիւյիւն լիպա-
սը իլէ կէյինմէմիշ ատէմ՝ ինճիլ զիյաֆէթ ինէ
տալէթ օլունմուշտուր, լաքին եինէ օնուն
գօրգուլու հիւքմիւ՝ տըլարտաքի գարանըգ իտի,
քի օրատա աղլայըշ վէ տիշ կըճըրտամասը վար:
Եւ կէնճ տօսթումա՝ պէլքի տինէ տայիր օլան
աթէթլէրի՝ սանա չօճուգլուգտան իճրա էթ-
մէյէ տիգգաթլէ թալլիմ էթտիրմիշլէր. լաքին

զանն էթմէ քի, պունլար սէնի ճէննէթէ նաիլ
էթտիւրէճէքէր : Սէն եէնիտէն տօղմալըսն :
Վրիսթիան աթալարն՝ չօճուգլարը իչին էթ-
տիյի տուալէր՝ էյէր քէնտիլէր տուալ էթմէյէ
էօյրէնմէլէրսէ, օնլարը գուրթարամազ : Լթա-
նըն իմանը օղլունուն իւլէրինէ սայրլմաղ . էյէր
պիր աթա Լբրահամ գատար թպատէթքեար վէ
Լլահատան սէվիլմիշ օլսա պիլէ՝ եինէ Լլահաճն
քէլամը էվլատլարընա տէր . “Ս է քէնտի քէն-
տինիլտէ՝ Պապամըլ Լբրահամ՝ տըր տէմէյի
տիւղինմէն , զիրա սիղէ տէրիմ քի՝ Լլահ Լբ-
րահամա շու դաշլարտան էվլատլար գալտըր-
մաղա գատիր տիր” : (Սորա . 7 . 9 :) Ս է էօյլէ
էթմէյէ եալնըզ գատըր տէյիլ իլա էլպէթթէ
էօյլէ էտէճէք տիր . չիւնքի եէնիլէնմէմիշ պիր
ճանը ճէննէթէ գապուլ էտիպ տէ՝ քէնտի սէօ-
զինիւ պաղըլ չըգարամազ :

2օգ աթալար՝ Վրիստոսուն սաղ եանընտա
պուլունաճագլար , քի՝ օնլարն էվլատլարը օ-
րատա պուլունմայաճագ . վէ չօգ էվլատլար տա
Լլահաճն թղգէթէ կէօթիւրիւր եօլունու պու-
լաճագլար , քի՝ աթալարը օնու ղայպ էթտիլէր :

5 : Ս կէնճ տօսթում՝ էպէտի իւմիտլէրինի
տինին աշէտարէպէ օլան արէլլէրինէ վէ պօրճ-
լարընա էթտիյին էն տիգգաթլի թէգէյյիւտ
իւղէրինէ գօմա . էյէր “Պունլարըն հէփիսինի
կէնճլիյիմտէն պէրու սագլամաղ” տէյէ պիլ-
սէյիտին պիլէ, եինէ պու սագլամաղ՝ էպէտիլը
իչին իւմիտ էտէճէք թէմէլ տէյիլ :

Եւա էպէտիլըք էպէտիլըք : Սաղմը կիպի
քիմ մուգայյէտ օլա պիլիւր , քի էպէտիլըք իչին

պինսա էթտիյի իւմիտէրի եանկըջ օլմայա :
 Պէլքի չօճուգլուգտան պերի.քիլիսէյէ կիթմէյէ
 ալըջմըշսըն , վէ պէլքի անճագ պիր գաչ կիրա-
 կի կիւն կէրի գալմըշսըն , պէլքի ագչամ սա-
 պահ օտանտա տուալէրինի գանունճա էթտին ,
 վէ իՏթիմալ քի չօճուգլուղունտան պերի ան-
 ճագ պիր գաչ քերրէ վապը օլմուշ քի , պու հէր
 կիւն սունուլան կէյէ տուալտան կէրի գալմըշ-
 սըն . վէ պէլքի տահա էքսիքլիյիմ վաւմը տէյի
 սօրարսըն : Եւ վաճ . միւմքին տիր քի հէփ
 պունլարը եամիտըգտան սօնկրա սանա ասըլ
 լաղըմը օլան հէր պիր շէյէ միւհթաճ օլասըն .
 իՏթիմալ քի պիր եէնի եիրէյէ վէ Յիսուս
 Վրիստոստա հիսսէն օլմաղա միւհթաճսըն :
 Վրիսթիան տուալսըլ եաշայամաղ , լաքին Բ-
 պատէթին աշիքեարէ սուրէթլերինէ պիրաղ
 թէգէյիւտ աւտէմի քրիսթիան էթմէլ : Կէր-
 չէք պէլքի սէօղլերինի Մ.լահա խիգապէն սէյ-
 լէտին , լաքին Փիքրլէրին քիմտէ իտիլէր եիր-
 լէյին քիմտէ իտի : ()նլար տալի Մ.լահտա-
 մըյըտըլար . տիլ իւսթիւնտէ Մ.լահ իլէ սէյ-
 լէշմէնին սուրէթինի կէօսթէրտիյինտէ Փիքրլ-
 լէրին չօգ քերրէ պաշգա մասլահաթլար իլէ
 մէշղուլ տէյիլմի իտիլէր : Պէլքի պալըլ աւտէմ
 լէր պիւթիւն պլար վէ սէնէլէր տուալսըլ կէ-
 չիրմէտէ իքէն , սէն տինին պօրճլարընա տէվամ
 իւլըլ տիգգաթ էթտին , լաքին ընլարտա նէ աղ
 հարարէթ նէ աղ սըտգ վէ նէ աղ ըուհ վարը-
 տը . միւլահաղա էյլէ քի , Փիքրին տէրունէն
 Մ.լահտա օլմագսըղըն գաչ քերրէ սէճտէ գըլ-
 տըն . վէ քիլիսէտէ տիգգաթ էթմէյէրէք գաչ

քերրէ Մլաճըն քելամընը իշիթմիշսին . վէ օն-
տան սօնկրա տիւշիւն քի , սէն տախի կիւնլէր
վէ այլար տուա՛սըզ կէշիրմիշսին տէնիլէ պիլմէ՞ղ-
մի , վէ հագիգաթ տիւնեատա Մլաճսըզ եա-
շայանլարա պէնղէմիշ տէ՞յիլմիսին : Վաքին էյէր
տուա՛լէրինի զիյատէսինճէ հարարէթ վէ տէ-
րունի սըտղըլա էթտին իսէ տէ , եինէ պիր կիւ-
նահքեարըն իւմիտինին թէմէլի օնլար օլամաղ .
օ թէմէլ եալընըզ Հիսուս տուր :

Ե : Ղիւմիէ էպէտի ումուրուն իշիւն՝ աշիքեար
քէօթիւլիւքլէրտէն թէքմիլէն աղատ օլտուղու-
նա՛ վէ տիւնեանըն գապահաթսըզ աեռիւլէրի
էօ՛յիւլէ կիւվէ՛նմէ : Զիշ պիր քիմսէնին էօմիւր
օ գաւտար գապահաթսըզ տէյիլ , շէյլէ քի սէ-
լամէթ իլէ Մլաճը դարշըլամաղա պիր էյի իւ-
միտ վէրէ : Վէնճլէր օլտուն՝ ինթիյարլար օլտուն՝
գուրթարըճըլարը օլմայընճա էպէտէն հէլաք օ-
լուրլար . վէ տիւնեանըն գապահաթսըզ օլմաղա
աղ գալմըշ սայտըգլարը էօմիւր՝ Մլաճըն ին-
տինտէ հագիր նամքէօրլուգտան վէ պինա-
մուսլուգտան իպարէթ պիր էօմիւր տիւր :

Վէլքի սէնին մէշըէպին չօղունու հէլաք էտէն
աշիքեար պէտ խույլար իլէ քիրլէնմէմիշ օլա .
պէլքի եէմին էտիճինին քիւֆիւրլէրի սէնին
տուտազլարընտան չըգմամըշ օլա . պէլքի պէք-
րինին եա զինաքեսարըն պէտ հարաքէթլէրի սէ-
նի լէքէլէմէմիշ օլա . պէլքի սէնին աիլին ատէ-
թա կէրշէք սէյլէմիշ օլա , վէ եալանճըլըն հիյ-
լէլէրի սանա մալիւմ օլմամըշ օլալար . գապիլ
տիր քի պունլարտան վէ ախէր աշիքեար պէտ-
խույլարտան եանա գապահաթը օլմամըշ օլա-

սրն . լաքին եինէ պոռնլար՝ անգիմ մահչէր կիւ-
նինտէ անա սանա թա՛տիլ օլմանըն իւմիտինի
վէրէ՛մէլ : Օ՛հրա էլպէթ կիւնահչէրին վար , վէ
էն քիւչիւք կիւնահչըն քէմլիյինին տէրէճէսինի
պէյան էթմէք միւմքին տէյիլ : Վրիստոս է-
ֆէնտիմիղին թա՛լիմի՝ կիւնահչարը էն քիւչիւք
վէ էն աղ օլանլարը՝ Մլլահա օն պին եիւք պօրճ-
լու կիպի կէօսթէրիր : Աէրչի՝ պա՛ղլար պէլքի
պոռնտան զիյատէ պօրճլու տուրլար , վէ լաքին
պօրճլարը պոռնտան աղ օլանլար եօ՛գ տուր . վէ
պու վէճ՛իլէ՝ Մլլահչըն ինտինտէ էն ֆաղիէթի
իլէ էն ֆասիտըն արասընտա գապահաթտան
եանա պէլքի սէնին զըյաս էթտիյինտէն չօ՛գ
աղ ֆարգ վար : Իմաի կիւնահչտան աղատ գալ-
տըմ գըյասընա կիւվէ՛նմէ . էյի պիլ քի ա՛ֆվ
օլունմամըչ եալընըլ պիր կիւնահչ պիլէ՝ ճանը
էպէտէն զաղէպէ հիւքմ էթտիրմէյէ եէթէր :
Սէլէքլէրի կէօքտէն եալընըլ պիր կիւնահչ տիւ-
շիւրմէտի մի . շիմտիքի ասիրտէ քիւչիւք տէնի-
լէճէք եալընըլ պիր կիւնահչ՝ հաղըէթի Մտէմի
ճէնէնէթտէն չըգա՛րմատըմը :

7 : Ղիւմլէ էպէտի ումուրուն իչին՝ Է՛օմրիւ-
նին եյլէյի էա էպէպի իւզէրինէ պինա էթմէ :
Լստէպ սէվկիւլէճէք պիր շէյ տիր . օ՛քրիսթիա-
նըն մէշըէպինէ զիյնէթ վէրիր , ամմա պիր ա-
տէմ սալթ օնունլա քրիսթիան օլամալ : Վա-
պիլ տիր քի , պիր ատէմ էհլի էտէպ օլա , վէ
եինէ տէ տինէ զարիպ տիր : Մաքին պիր քիմնէ
էհլի էտէպ օլմապսըզըն տինտար օլամալ : Տիւր-
լիւ սէպէպլէրտէն էտէպ հասըլ օլա պիլիր .
վէ եինէ եիրէք պիւթիւն պիւթիւնէ Մլլահչտան

ուզագ գալմըշ օլա : Սուգատտէմա զէքը օլու-
նան կէնձ հիւքիւմտար՝ Մլաճըն թէնպիհլէ-
րինին չօղունա օլան աշիքեարէ թէգէյլիւտին
հազգընա տէյէ պիլիր իտի քի , «Սունլարըն հէ-
փիսինի կէնձլիյիմտէն պէրու սագլատըմ , վէ
պէյլէ իքէն , եինէ կիւնահտա հէլաք օլմատայը-
տը : () Նուն էօրնէյինտէ կէօրիւրսին քի , պիր
ատէմին է՝ օմրիւնէ գատար էտէպանէ՝ տավըսնը-
շը նէ գատար սէվիլէճէք՝ տին իչիւն արղուլարը
նէ գատար հարարէթլի օլապիլրլէր տէ՝ եինէ
հէփ պունլար իլէ տինտէն կէրի գալըպ իղզէթէ
նաիլ օլամայա : Սէն՝ էտէպէ օնտան զիյատէ
մուգայյէտ օլմոճլմուսուն , սէնին տավըսնըշըն
օնունքինտէն սէվիլէճէք մի օլմուշ , եախօտ է-
պէտի հայաթ իչիւն սէնին արղուն օնունքինտէն
հարարէթլի մի օլմուշ , էյէր օլմամըշ իսէ ,
ճիւմէնէսնէլէր օ կէնձտէ իքէն տէ եինէ օ ճէ-
հէննէմին էօլունտա տէյիլ իտի իսէ , սէն պուն-
լարըն սէպէպինտէն ճէննէթի նաւըլ իւմիտ էտէ
պիլիրսին :

Ծ : Եյէր էպէտի իւմիտլէրինի՝ պու նէսնէլէ-
րին հիչ պիրիսինէ գօմամագ կէրէք իսէ , նէրտէ
գալտը քի՝ օնլարը ախէր սէվիլէճէք ախլագլէրէ
գօյասըն :

Չօգ կէնձ քիմսէլէր՝ պէյլէ տիւրլիւ տիւրլիւ
նէսնէլէրէ մալիք տիրլէր , վէ եինէ հիչ սահիհ
տինտարըղլարը եօգ տուր : Եկէրչի Մլաճը՝ վէ
էպէտիլիյի շէյ եէրինէ գօմաղլար իսէ տէ , լա-
քինկէօրինիւր քի , եիւրէրլէրինտէ խըսըմլա-
րընա վէ տօսթլարընա մուհապպէթ վար , եիւզ-
լէրինտէ շէնլիք վէ սիւրիւր փարլարլար , վէ իւ-

մին քեմալիյէթիւրի՝ ա՛գրւլարընա զեյնէթ վե-
րիրլէր , վէ կեօրիւնիւր քի , շու պիր իգթիզա
էտէն շէյտէն ղայրը պիր շէյթ միւհթաճ տէյիւ-
լէր տիր . լաքին օ պիր շէյթ միւհթաճ օլմաղիլէ ,
էպէտի տիւնեատան եսնա հէր շէյթ միւհթաճ
տիրլէր : () րատա օնլարա՝ եալընըզ Ֆիսուսուն
հէր շէյտէ հէր շէյի օլմասընա սէպէպ օլան ալ-
չաւգ կէօնիւլլիւ տինտարըղըն եարտըմը ֆաիտէ
էտէճէք : Իօլլումտէն սօնկրա՝ սալթ տինին
հիւսնիւ կիւզէլ կեօրիւնէճէք . վիւճիւտիւն վէ
դապիւթըն վէ դաւուրուն հիւսնիւ՝ արթը խօշ
կեօրիւնմէյէ գուվվէթիւրի օլմայաճապ տըր :
Սահիհ տինտարըզ պուրունմատըղը եէրտէ ,
պունլար՝ պիր ազ վագըթ գալըր շէօհրէթիւր
տիր , քի չափուճապ սօլուպ արտլարընա հիւ իլ
պըրագմաղլար : Չօղա վարմազ էն ա՛գրւլը սէյ-
լէյէն տիլ՝ էն ա՛գրւլըզ գատար սիւքիւթ օլա-
ճապ . կիւզէլլիք վէ չիրքինլիք՝ մէզարտա պիր
րուդպէտէ օլաճապ . հարպքէթիւրի էն կիւզէլ
վէ դաւուրլարը էն տիլպեր օլանլար օրատա՝ եա-
պանի վէ հայվանի ատէմ իլէ պերապէր օլա-
ճապլար : Պէմալին՝ տաւլանըշըն վէ ա՛գրւլըն
հիւսնիւ՝ կէնճ քիմէլէրէ սօնկու կէլմէզ տիւն-
եայա պու ա՛ճէլէ եօլճուլուգլարընտա իքէն
զեյնէթ վէրէ պիրլի , լաքին օնլարը պիր սէմաւի
մէքեան իշիւն՝ եալընըզ տին հագըր էտէճէք :
() նլար՝ ճէվհէր սանտըղընըն իւսթիւնտէ փար-
լայա պիրլի , լաքին միւճէվհէրէ՝ սալթ տին զեյ-
նէթ վէրէճէք :

Իմտի էյ կէնճ տօսթում՝ էյեր քէնտի սա-
հիհ հալինի պիլմէյէ իսթէրսէն , հաճնկը մուր-

տարըգլարտան հըֆլ օլունմուշում, էտէպէ միւ-
թա՛լիզ հա՛նկը պօրճլարը իճրա էթմիշիմ, տի-
նէ տաիր հա՛նկը գանունլարը դութմուշում,
եախօտ հա՛նկը հիւսն իլէ միւլէյէն օլմուշում
տէյի թէֆթիշ էթմէ. իլա սօր քի՛ քէնտի
եհրէյիմին քէօթիւլիւնէ աշնա օլտո՛ւմ մու:
Լլա՛հա թէօվպէ էթմի՛շմիյիմ. չարէսիզ ճա-
նըմը Բապպ Յիսուս Վրիստոսս էմանէթ էթ-
մի՛շմիյիմ, վէ էպէտի սաա՛տէթիմի վէ էյլիյիմի
օնտա արամը՛շմըյըմ: Եյէր հէփ պունլարը
էթմէմիշ իսէն, տինի պիլմէզսին:

9: Եյէր ճիւմլէ մատտէլէրին պու էն իգթի-
ղալըսընն հագգընտա՛ ալտանմագտան սա-
գընմագ իսթէրսէն, կիւնահտան Լլա՛հա սա-
հիհէն տէօնմէք իւ՛լաթ լապլ օլպո-լաւնա գա-
նըպ տայիմա Ֆիքրինտէ սագլամաղա մուգայ-
յէտ օլմալըսըն: Սիւլահաղա էյլէ քի, պուն-
սուղ գուրթուլամաղսըն: Վրիստոսս տէր “Կէր-
չէք կէրչէք տէրիմ սանա, էյէր պիր քիմսէ սու-
տան վէ բուհտան տօղմալսա, Լլա՛հըն փատի-
շահլըղընա կիրէմէղ”: (Յճ. Գ. 5:)

Փաղիլէթ՝ քրիսթիան մէշրէպինէ հէր նէ
գատար լաղըմ իսէ տէ, եի՛նէ Վրիստոսս տէմէզ
քի՛ էյէր պիր ատէմ ատէթլէրինտէ Փաղիլէթլի
եախօտ էօմրիւնտէ էհլի էտէպ օլմալսա, եախօտ
տինին աշիքիարտա օլան գանունլարընը տիգ-
գաթ իլէ դութմաղսա Լլա՛հըն փատիշահլըղընը
կէօրէմէզ. զիրա գապիլ տիր քի՛ պիր քիմսէ
հէփ պունլարա մուգայյէտ օլա տա՛ էնճամը
իինէ ճէննէթէ նաիլ օլմայա: Ելա պիր ստէմ
բուհտան տօղմալ իսէ Լլա՛հըն փատիշահլը-

ղընա կիրէմէզ տեր : Վրիստոս՝ քէնտինին վա-
սըգէսի իլէ ճիւմլէ Մլաճա հազաշանլարըն
եւրէքլէրինտէ հասըլ օլան Մլաճանի թէպ-
տիլաթ սէնին ճանընըն սաա՛տէթի իջիւն լա-
ղըմ՝ օլտուղունու կէօսթէրի : ()՝ քէնտինին
քէֆարէթ հտիճի էօլիւմիլ իլէ՝ Մլաճըն դա-
րաֆընտան սէնին սաա՛տէթինէ օլան էնկէլէրի
գալտըրտը . վէ սէնին կինաստան տէօնմէն իլէ՝
սէնին դարաֆընտան օլան էնկէլէրի՛ տէ՝ գալ-
տըրմաղա իսթեր : Մլաճըն շէհատէթինէ թ-
թիգատ էյլէ , քի ճէննէթէ պաշգա պիր հօզ
տուր . զիրա օլան հօլ՝ թա՛րիֆ օլունմուշտուր :
Ա)էօմպէ էյլէ , վէ կէլէճէք դազէպտէն գաշ :
Խնան , վէ քէնտինի Վրիստոսա թէսլիմ էյլէ :

10 : Պո- Խապէ Խ-ղէրինէ՝ Լէֆէշի-լ՝ մէ հի-
լամ զըմընպա պիր պոտա :

Եյ պէնիմ ճանըմ , հայաթըն հօլու պէջլէ
տար օլտուղու կէրչէքտէն սահի՞հ մի տիր . վէ
միւմքի՞ն մի տիր , քի մէշրէպ՝ աշիքեարտա պո-
գատար շէյլէր իլէ զիյնէթլէնմիշ օլտուգտան
սօնկրա եինէ եւրէք՝ էօտ աճըլըղընտա վէ նա-
հագզըղըն պաղընտա գալա պիլսին : Սէնի՝ օլ-
ույանտըրան կէրչէքլէք ույանտըրսին . “Հէլա-
գէ կէօթիրէն գափու էնլի վէ հօլ կէնիշտիր , վէ
օնտան կիրէնլէր չօգ տուր” տէյէն , սէնին հա-
քիմին տիր . “Տա՛վէթլիլէր չօգ աւմա սէջիլմիշ-
լէր ազ տըր” տէյի սանա խապէր վէրէն օ տուր :
()նուն սէօզիւնիւ սայմամագլըգ էտէրմիսին :
Սէն՝ եա էպէտի տերտէ եախօտ էպէտի շազը-
ղա կիթմէքտէ , վէ սէնին Մլաճըն եա կիւլէր՝
եախօտ զաղապլէ տօլու նաղար իլէ կէօրէճէք

իբէն , քէնտի քէնտինի ալտաթըպ ումուլմաղ
 շէյի իւմիտ էտէ՞րմիսին : Եւէր օնուն հուլու-
 րունա շիմտի կիտէր օլայըտըն , կէլէճէք սաաթ-
 տէ նէ՞րտէ պուլունուրուտուն : Եւ պէնիմ
 ճանըմ , կէօզլէրի աթէշ ալէվի կիպի օլան հա-
 քիմին էօնիւնէ կէօրիւնմէլիսին . քի օ՝ սէնին
 հէփ կիզլի կիւնահլէրինի պիլիւր , վէ էն ճիւզի
 շէյ տախի օնտան կիզլէնէմէզ . իմտի օնուն մէր-
 համէթինի էտինմէք իչիւն՝ նէ սէպէպ կէօսթէ-
 րէ պիլիւրիմ : ()նա՝ «Վէնտէն պիրազ խապէ-
 րիմ վարըտը , վէ հէլաֆ օլաճաֆ փուլթիէրէսթ-
 լէրէ պէնզէմէյիպ սանա Րապպ տէրիտիմ մի
 տէյիմ . լաքին օ՝ «Պանա հէր հա Րապպ եւ
 Րապպ տէյէն կէօքլէրին փատիշահլըզնա կի-
 րէճէք տէյիլ տիր՝ տէ՞մէմիշ մի . մէրհամէթ ի-
 չիւն պու սէպէպի կէօսթէրմէք գապահաթիմի
 տահա աղըր էտիպ՝ փուլթիէրէսթլէր պիլէ մահ-
 շէր կիւնիւ պէնի դապէպէ հիւքմ էթմէյէ իւ-
 զէրիմէ գալգամալարընա սէպէպ օլմայաճաֆ մի :
 ()նլար՝ օնու թանըմատըլար , վէ օնուն իչիւն
 օնու սէվմէտիլէր , լաքին պէն օնտան խապէր
 ալտըմ , վէ օնու սէվմէյէ իսթէմէպի : Եւմիւրիւմ՝
 կէօրիւնիւրտէ կիւզէլ իտի , հարաքէթիմ սէվի-
 լէճէք՝ դապիաթըմ միւրիւվմէթլի վէ տավրա-
 նըշըմ տօղըն իտիմի տէյիմ . լաքին պունլարըն
 հէփիսի՝ Եւլահլ ունուլթուղումու՝ վէ օնա
 գարշը ա՛սը օլուպ պաշ գալտըրտըղըմը խաֆիֆ-
 լէտէպիլիլէր մի : Պիր միւճրիմ՝ գաթլ վէ ա՛-
 սըլըգ գապահաթլարը իչիւն հաքիմ հուլու-
 րունտա տա՛վասը կէօրիւլիւր իբէն , իւզէրինէ
 օլան հիւքմին ճէզասընտան գուրթուլուպ աֆ-

վէ նայի օլմագ իշին՝ “Վերջի պուգապահաթ-
լարը իշէմիշ իսէմ տէ՝ ասլա գօնշումուն պաղ-
չէսինտէն պիր չիչէք՝ եւ աղաճընտան պիր էլմա
չալտըղըմ եօգ տուր” տէմէսի՝ փէք էյի պիլերիմ
քի, էօղիւր զըմնընտա քէնտինն չիչ պիր Փաի-
տէ էթմէյէճէք տիր: Պունճիլէյին պէնիմ ի-
շին տախի՝ էն ալէա վէլլիյին մէթիմէ նամքէօր-
լուգ՝ Ալլահըմա ասըլըգ գապահաթլարը իլէ
շիքեայէթ օլունտուղու թագտիրտէ, պու էն
մէքրուհ կիւնահլարա էօղը իշին ագրանըմ օ-
լան ատէմէրէ էթտիյիմ քէրէմի կէօսթէրմէք
պանա Փաիտէսիզ օլաճագ:

Եօգարրտա միւլահազա էթտիյիմ ատէմին մէ-
լիւլ հալի պանանէ գօրգուլու պիր խապէր տիր:
() նուն նէ սէվիլէճէք հարաքէթի վար իտի, օ-
նուն տավրանըշը նէ Փաղիլէթի իտի. էպէտի
հայաթըն եօլունու պուլմագ իշին կէնճիլիյնտէ
չէքտիյի աղղու նէ խօշ իտի: Վաքին հէփ պուն-
լար իլէ եփնէ կէօրտիւմ քի, օնտա՝ իգթիզալը
օլան օլ ալիլ շէյ եօղ իտի: Իմտի էյ պէնիմ ճա-
նըմ՝ օ պիր շէյէ սէն մալիք օլտոնմու. օնուն
կէօսթէրտիյի սէպէպլէր գատար տախի կէօս-
թէրէ պիլի՝րմիսին. օնուն իլէ, պունլարըն հէ-
փիսինի կէնճիլիյնտէն պէրու սագլատըմ տէյէ
պիլի՝րմիյիմ. հայաթըն վէ սէլամէթին եօլու-
նու զէնկինլիյին վէ հիւքիւմէթինին տուգագ-
լարընըն օրթասընտա օնուն արատըղը գատար
հարարէթ՝իլէ՝ պէն տահա ալագ հալիմտէ ա-
րատըմ մը: () նէ գատար իլէրլէտի իսէ տէ,
եինէ թէքմիլ քրիսթիան օլմագ գատար իլէր-
լէմէտի. վէ պէն նէյիմ քի, տին իշին թէգէյ-

յիւտիւմ՝ օնունքինտէն չօգ ազ հարարէթլի տիր , վէ կէօրինիւրտէ՝ տափրանըշըմ Լլահըն մուրատընա փէք ազ ույմուշտուր : Դմտի Լ՜յ պէնիւմ ճանըմ՝ նէ՞ եափաճագսըն . ֆէրրահըղըն վէ մուհապպէթին փատիշահըղընտան սիւրիւլիւպ՝ շիմտի մէրհամէթլի օլտն Վուրթարըճընըն սաւնա՝ էպէտէն վար կիթ տէմէսինի իշիթմէյէ թէհամիւլ էտէ պիլիւրմիսին :

Եւ Լլահըմ պու հիյպէթլի սէօզլէրի պանա իշիթտիրմէ . իշթէ էօնիւնտէ տիղ չէօքէրիւմ , վէ մէրհամէթինի էտինմէք իչիւն սէպէպ կէօսթէրէճէք հիչ պիր շէյիւմ հօգ տուր , քի սէնին նազարընա լայըգ օլա . լուքին հէր ախէր սէպէպտէն սօյունմուշ իքէն , կէօսթէրէճէյիւմ սէպէպ պու օլտուն , քի Նիսուս պէն կիւնահքեար իչիւն էօլտիւ : Վէ եափաճաղըմը սէն պանա էօյրէթմիշսին . պանա՝ հայաթ վէ սէլամէթ իչիւն օնա՝ վարմաղա թա՛րիֆ էթմիշսին . օնտա թէմէլ գօմուշտուն , քի օնուն իւզէրինէ էպէտիլիք իչիւն պինա էտէ պիլիւրիւմ . պէնիւմ հէր շէյիւմ օնա՝ տայանսըն . պաշգա իւմիտ քէօշէսինտէն պէնի պիւթիւն պիւթիւն քէս , թէֆթիշ էտիպ պէնի թէճրիպէ էյլէ , էյէր քէնտի ճանըմը ալտաթըյօրսամ , եանկըշըմը պանա կէօսթէր , վէ էպէտի իւմիտէրիւմի խաչլանմը Վուրթարըճըտան պաշգա պիր շէյէ տույաթմատան պէնի սագլա : Եւ Րապպ՝ եանղըլմանըն էյրի եօլարը չօգ տուր , մատամ քի հայաթըն եօլու տար տըր , լուքին էկէրչի տար իսէ տէ՝ եինէ ճէննէթէ կէօթիւրիւր . պէնի օ էմին վէ սէլամէթ եօլտա եիւրիւթ , պէնի Վրիստոստա պուլունմուշ գըլը

պէնի օնտա՛ տուրտուր, վէ պէնի օնուն իլէ պու
 ա՛ղիղ պողլայրշտան՝ հէմ պու Էօմիւրտէ հէմ
 էպէտիտէ միւպարէք էյլէ : Վ է սէն եա՛ միւպա-
 րէք Յիսուս իւմիտիմ վէ սէլամէթիմ օլ , վէ
 սէնի պէնիմ հէր շէյէ գատըր Վուրթարըճըմի
 պուլմաղա քերէմ էյլէ : Մին :

